N°. 101. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 20 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelrègten en briefporten.

ZONDAG 28 EN MAANDAG 29 APRIL.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 26 April 1861, n°. 44, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, in het hoofdbestuur van het waterschap Hunsingo (Groningen) te benoemen:

tot lid van het hoofdbestuur en voorzitter van het bestuur van het 1ste onderdeel den heer *D. J. Stoll;*

tot lid van het hoofdbestuur en voorzitter van het bestuur van het 5de onderdeel den heer *H. Klugkist;*

tot lid van het hoofdbestuur en voorzitter van het bestuur van het 6de onderdeel den heer *R. J. Leutscher;*

tot lid van het hoofdbestuur en voorzitter van het bestuur van het 7de onderdeel den heer *H. H. Wibbens.*

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 26sten April 1861, n°. 57, goedgevonden te benoemen:

bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt:

tot officier van gezondheid van de 2de klasse (naar ouderdom van rang) den officier van gezondheid van de 3de klasse *J. Sombeek*, van gemeld personeel.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 27sten April 1861, n°. 50, goedgevonden:

bij het wapen der artillerie te benoemen:

bij den staf van het wapen, tot luitenant-generaal en inspecteur van het wapen, den generaal-majoor *C. Daneels van Wijkhuise*, directeur in de 1ste artillerie-directie;

tot generaal-majoor en directeur in de 1ste artillerie-directie, den kolonel *W. H. Doorman*, kommandant van het 3de regement vesting-artillerie;

bij het 3de regement vesting-artillerie, tot kommandant van het corps, den luitenant-kolonel *J. W. Tichler*, kommandant van het corps pontonniers;

tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *P. du Puy*, van het corps;

bij het regement rijdende artillerie, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), Hoogstdeszelfs ordonnance-officier, den 1sten luitenant *J. Roosmale Nepveu*, van het corps, met bepaling, dat hij onder genot van zijn tegenwoordig tractement, aanvankelijk in zijne tegenwoordige betrekking van ordonnance-officier gehandhaafd blijft;

bij het corps pontonniers, tot kommandant van het corps, den majoor *H. van der Meer de Walcheren*, van het 3de regement vesting-artillerie.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Krachtens het slot van art. 7 van het Koninklijk besluit van 31 Julij 1841 (*Staatsblad* n°. 26) is de termijn voor het in werking brengen der stoombootdienst tusschen Belgie en Amsterdam, waartoe vergunning werd verleend aan *F. Corvilain* te Antwerpen, verlengd tot den 13den September 1861.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien maakt bekend, dat bij hem ontvangen is een bankbiljet groot *veertig gulden*, door een onbekende onder het postmerk *Zevenaar*, van den 24sten dezer, als schadeloosstelling ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

's Gravenhage, den 26sten April 1861.

De Minister voornoemd,
VAN TETS.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 27sten April* 1861.

Aan de heden ontvangen *Javasche couranten*, loopende tot den 13den Maart jl., ontleenen wij de onderstaande berigten.

BATAVIA, 1 Maart. — Als een vervolg van onze berigten omtrent de treurige overstroomingen in Midden-Java, voorkomende in ons nommer van den 27sten Februarij, kunnen wij thans nog het volgende mededeelen.

Bagelen. — Volgens een van den resident ontvangen telegram, van 26 Februarij, is de verwoesting in het district Prembon, sorterende onder Keboemen, even groot als te Koeto-ardjo.

De reeds rijpende padi is geheel verloren.

Het laag gedeelte van het aangrenzende Kedong-dawong heeft even veel geleden.

Vele menschen zijn omgekomen.

Het water overstroomde duizende bouws der schoonste padivelden.

De bevolking van Ambal was gevlugt naar de duinen.

Meer dan 700 personen zijn omgekomen.

Sedert 26 Februarij is de staat van zaken verbeterd.

De telegraphdraad is tot aan de grens van Kadoe uitgegraven. De rivieren waren op dien datum aan het vallen. De verslagenheid was echter nog groot. De rijst kostte te Poerworedjo op 26 Februarij, door gebrek aan toevoer, f 20 den pikol. Op den 27sten was dat voedingsmiddel aldaar niet meer te koop, doch den volgenden dag weder voor f 15 verkrijgbaar.

Een telegraphisch berigt, dd. 28 Februarij, geeft een beknopt overzigt der laatste rampen, te weten:

In het Ledoksche zijn alle bruggen, zonder uitzondering, weggespoeld, behalve eenige op den weg naar Sapoeran.

Bij de 200 personen zijn in die afdeeling omgekomen, terwijl de overstrooming groote schade heeft berokkend aan wegen, huizen en dessa's, doch minder aan de sawa's.

In Zuid-Bagelen zijn zes kapitale bruggen vernield, waarvan vier op binnenwegen en twee op den grooten postweg onder Poerworedjo. Hier zijn 500 menschen omgekomen.

Koeto-ardjo en half Keboemen zijn verwoest; terwijl Karang-anjar en Poerworedjo grootendeels zijn gespaard. Ambal is bijna geheel overstroomd. De halfrijpe padi van 15,000 bouws (waarvan twee derde gedeelten in Mei aanstaande weder beplantbaar zijn) is geheel verloren.

Twintig duizend huisgezinnen of een zevende gedeelte der bevolking zijn van have en goed beroofd en tijdelijk zonder leeftogt.

Alle waterleidingen zijn verzand, beschadigd of vernield. De zoutpakhuizen zijn gespaard gebleven.

Het aantal noodlijdenden wordt geschat op 50,000. Van Koeto-ardjo heeft twee derde der bevolking zich tijdelijk verspreid.

De dessa's stonden nog immer onder water.

Te Poerworedjo was de neerslagtigheid van hoofden en bevolking op den 28sten Februarij weder verminderd.

Kadoe. — Even als in de residentien Bagelen, Banjoemaas en Soerakarta heeft ook de overstrooming in dit gewest veel onheil en schade aangerigt.

De zwelling van de Progo is ontzettend geweest; honderden huizen zijn weggeslagen, terwijl onderscheiden kapitale bruggen en een aantal kleinere zijn vernield.

Het water is op den avond van den 23sten Februarij jl. binnen een paar uren tot 30 voet gerezen, waardoor geheele dessa's en vele sawa's zijn vernield.

Nagenoeg 300 menschen zijn door het water omgekomen.

In het Temanggongsche zijn twee dessa's in modderpoelen herschapen; ruim 50 lijken lagen op de oppervlakte verspreid.

Ook hebben aardstortingen vele huizen en menschen bedolven.

Het verlies aan vee is groot.

Door den resident werd getracht de gemeenschap met Bagelen zoo veel mogelijk te openen, doch de aardstortingen op de wegen zijn te groot om spoedig te kunnen worden opgeruimd.

Voedsel is voldoende voorhanden, maar duur, ten gevolge van vergrooten uitvoer naar Bagelen.

Volgens nadere berigten was op den 1sten Maart jl. de communicatie te paard naar Bagelen hersteld, even als de telegraaph tot aan de grenzen dier residentie.

Aan de wegen en de herstelling der bruggen wordt voortdurend gewerkt, en vorderen de werkzaamheden goed.

De schade aan de velden is in vergelijk met Bagelen en Banjoemas zeer gering.

De bevolking, ook van de plaatsen, welke door de overstrooming hebben geleden, is weder tot den landbouwarbeid teruggekeerd.

Banjoemas. — In de nacht van den 22sten op 23sten Februarij is de Serajoe-rivier zoodanig gezwollen, dat het water tot op 30 voet op den grooten weg stond.

De vloed kwam zoo plotseling op, dat de ingezetenen de wijk hebben moeten nemen op de daken en in de boomen.

Sommige Europesche ingezetenen hebben 36 uren op de daken doorgebragt.

Zij hebben zelfs hunne kleederen niet kunnen redden.

Op den 25sten Februarij was het water veel gezakt.

De groote route naar het centrum van de stad was van water bevrijd. Alleen is eene laag modder overgebleven.

De ellende is groot. De geheele bevolking heeft gelegenheid gehad, voor zoover zij niet per praauw reeds gered was, te voet naar het gebergte de wijk te nemen.

De regent van Banjoemas, doet even als de resident, al het mogelijke om, in den nood der bevolking te voorzien. Van alle zijden worden voedings-middelen aangebragt.

Het schouwspel van de hoofdplaats Banjoemas is hartverscheurend; het getal verdronken menschen was op 27 Februarij nog niet te ramen.

Alle paarden, koeijen enz. zijn verdronken. Alle steenen gebouwen zijn beschadigd en ontzet en de bamboezen woningen voor het grootste gedeelte bezweken.

De Europesche ingezetenen zijn allen gered.

Een telegram van 26 Februarij luidt als volgt:

Afdeeling Tjilatjap. Op de hoofdplaats is alles wel; het district Adiredjo is ten deele overstroomd geweest.

Afdeeling Poerbolinggo. Vele dessa's hebben geleden; de ramp is betrekkelijk gering.

Afdeeling Poerwokerto. Vele dessa's zijn geteisterd; voor de voeding der bevolking in nood wordt gezorgd.

Afdeeling Bandjar-Negara. De bruggen zijn weggespoeld en de communicatie met de bergdistricten en met Wonosobo is verbroken. Overigens bestaat er geen gevaar voor de bevolking.

Afdeeling Banjoemas. De districten Kaliredjo en Poerworedjo zijn grootendeels overstroomd, waardoor veel schade is aangerigt.

Het district Soekaradja heeft veel geleden.

Het district Banjoemas heeft ontzettend veel schade geleden. De ramp gaat alle beschrijving te boven.

Tegen de huizen zijn slijk, boomstammen, houtwerken enz., tot drie manslengte opgestuwd.

Op den 26sten Februarij was het water gezakt, doch de wegen waren nog versperd met boomen en ruïnen van huizen.

De geheele vallei is overdekt met eene laag modder, die op sommige plaatsen 4 à 5 voet hoog is; 2700 menschen werden dien dag van voeding voorzien.

De resident bevond zich met 40 Europeanen in eene kleine bamboezen woning. Aan het openen der kantoren kon vooreerst niet worden gedacht.

De geest der bevolking was goed. Het dadelijk verstrekken van rijst had hierop zeer gunstig geïnfluenceerd.

Al de gevangenen zijn op het oogenblik van den uitersten nood losgelaten; anders waren zij verdronken.

Er kon aan hunne wederopvatting voor het oogenblik nog niet worden gedacht.

De talrijke lijken en krengen in de vallei begonnen tot bederf over te gaan en ontwikkelden een hoogst onaangenamen stank.

Op den 1sten Maart waren reeds ongeveer 1000 lieden uit verschillende districten aan het werk om de lijken en krengen op te ruimen.

In de stad werden vele diefstallen gepleegd, vermoedelijk door de losgelaten gevangenen en ander slecht volk.

De politie kan nog niet geregeld werken.

Op den 28sten Maart werd door het bestuur aan 6845 personen voeding verstrekt.

Er zijn loodsen voor het werkvolk op de heuvelen opgeslagen.

De stemming van de bevolking en Europesche ingezetenen was gunstig.

— Van regeringswege worden te Batavia twee schepen, beladen met levensmiddelen, naar Tjilatjap gezonden.

— Aan de hoofden van het gewestelijk bestuur op en buiten Java is van regeringswege de navolgende circulaire gerigt:

» Uit het officieel nieuwsblad heeft UEG. vernomen de ramp, die centraal-Java getroffen heeft.

» Ten gevolge van een te voren nimmer in die mate gekenden hoogen waterstand en daaruit gevolgde uitgebreide overstrooming, is menig huisgezin, voor zoover het niet in den watervloed verzwolgen werd, in diepen rouw gedompeld. Ook de op verschillende plaatsen waargenomen aardstortingen droegen daartoe bij.

» Groot is het verlies, dat aan menschenlevens, aan bezittingen en aan vernield gewas te betreuren is.

» Maar hoe bewogen ook met het lot van hen, die zoo geheel onvoorbereid een vroegtijdig graf vonden, niet minder medelijden dwingt af het ongelukkig lot dergenen, die in de zoo zwaar geteisterde streken gespaard gebleven zijn en wier vooruitzigt bij gemis aan de eerst noodige voedingsmiddelen in waarheid rampzalig heeten mag.

» Wat in de magt der Regering lag, om die zoo zeer gevreesde onheilen vooreerst te voorkomen, is gedaan.

» Het ligt evenwel niet in de magt der Regering *alles* te doen. Menschenpligt eischt, dat een ieder die hulp verschaffe, welke in zijn vermogen ligt. Burgerpligt vordert, dat ieder ingezeten het zijne bijdrage tot hetgeen leniging aanbrengen kan bij algemeene ramp.

» Een beroep op die medewerking werd in Nederlandsch Indie nimmer onverhoord gelaten. — Nog nimmer werd dit beroep met zooveel kans op algemeene deelneming gedaan als thans, en men mag zich vleijen, dat ook dit beroep in Nederland weêrklank vinden zal.

» Ten einde hen, die door geldelijke bijdragen tot het hierboven omschreven doel wenschen mede te werken, daartoe de gelegenheid te verschaffen, is het meest doelmatig voorgekomen de hoofden van gewestelijk bestuur op te dragen, om, ieder in zijn gewest, zonder verwijl de noodige lijsten te doen circuleren en van hetgeen bijgedragen mogt worden wekelijks opgave te doen in het officieel nieuwsblad, zullende wijders de directeur van finantien en overige betrokken autoriteiten omtrent de overmaking en aanwending dier gelden van de vereischte voorschriften worden voorzien.

» UEG. gelieve aan het vorenstaande verlangen van den Gouverneur-Generaal ten spoedigste de vereischte uitvoering te geven.

» De algemeene Secretaris,

A. Loudon."

Lampongsche districten (Januarij). — Overal heerschte orde en rust.

De ladangs en sawa's waren voor het grootste gedeelte alle beplant, en beloofden eenen goeden oogst.

De jonge koffijplantjes waren van de kweekbedden overgebragt in de tuinen, terwijl däär, waar de sawa's beplant waren, nieuwe pepertuinen werden aangelegd.

De gezondheidstoestand was gunstig.

Bali. — Nadat de militaire expeditie in het laatst van 1858 den geest van verzet tegen de goede bedoelingen van het Gouvernement en de zucht tot willekeur en knevelen bij de Boelelengsche hoofden had onderdrukt, benuttigde de derwaarts in Januarij teruggekeerde adsistent-resident in commissie de meerdere onderworpenheid en toenadering van vorst en hoofden, om regel en orde te brengen in het bestuur van dit zoo lang aan orde- en regelloosheid gewende rijk. Al dadelijk werd de landrente en de heffing daarvan zoodanig bepaald, dat het inkomen van den vorst op eene regtmatige hoogte kwam en niet langer door hoofden en ontvangers werd gespolieerd. De veelhoofdigheid in de dessa's werd afgeschaft; de communicatie van het binnenland met de voornaamste havenplaats in het belang van den handel verbeterd; eene afscheiding te weeg gebragt tusschen Balinezen en vreemdelingen, waardoor het regt van laatstgenoemden meer overeenkomstig hunne wetten en zeden werd bedeeld; contracten gesloten tusschen Boeleleng en eenige andere Balinesche rijkjes tot regeling van ondergeschikte quaestien, welke de vorsten onderling kunnen beslechten; afwijkingen van de hadat en willekeurige uitlegging van de wetboeken tegengegaan, zoomede de onbesuisde toepassing van de doodstraf; afgeschaft het regt van een bestolene om den dief te dooden, alsmede het schaken met geweld van maagden, vrouwen en weduwen, welk misbruik zoo zeer in de Boelelengsche zeden was ingedrongen, dat de straf daarop betrekkelijk niet noemenswaardig was; meerdere gelijkstelling voor de wet van allen ingevoerd, waarop veel inbreuk werd gemaakt, vooral bij de verdeeling van de verpligte diensten; en verder steeds gewaakt tegen eigenmagtige handelingen der hoofden en vele politiemaatregelen aan vorst en hoofden voorgesteld, met dat gevolg, dat deze en de bevolking het aanmerkelijke verschil ten goede erkennen, tusschen den toestand van zaken sedert dien tijd en dien in vroegere jaren, blijkbaar onder andere in het slechts zelden meer voorkomen van grove en oneindig minder van kleine misdrijven. Boeleleng mag zich thans niet alleen in vrede naar buiten, maar ook in rust en orde van binnen verheugen; ook is het door de invoering van de vaccine van een geesel bevrijd, die vroeger dit rijk en nu nog de omliggende zoo deerlijk teisterde. Het aantal gevaccineerden bedroeg van 16 Maart 1859 tot ultimo December 1860 12,615 personen, hetgeen een aanzienlijk getal is met betrekking tot het cijfer der bevolking.

In de maand December ll. zijn aan den vorst en de hoofden van Boeleleng bekend gemaakt de krachtens magtiging van het opperbestuur vastgestelde bepalingen tot regeling van het bestuur van Boeleleng, welke door dezen eenparig en zonder aarzeling zijn aangenomen.

Batavia, 5 Maart. — Als een vervolg van het voorkomende in ons nommer van 2 dezer, kunnen wij thans nog het volgende omtrent de overstroomingen in Midden-Java mededeelen.

Bagelen. — Sedert 1 Maart jl. is de telegraaphlijn naar Magelang weder in werking.

Van Ledok werden nog voortdurend berigten omtrent onheilen ontvangen. Het getal slagtoffers wordt geschat op 800.

Aan de wegen werd met kracht gewerkt.

Naar Kadoe kunnen nu weder transporten, doch nog geene rijtuigen passeren.

De groote weg van Poerworedjo tot Keboemen is te voet en te paard begaanbaar.

De resident heeft in de geteisterde districten bekend doen maken, dat voor den aanplant in Mei aanstaande zaadpadi aan de bevolking zal worden verstrekt, zoomede djagong, die onder Kadoe, Djokjokarta en Ledok wordt opgekocht.

De komst van het lid in den Raad van Nederlandsch Indie, jhr. mr. H. C. van der Wijck, werd met blijdschap vernomen.

De eerste schrik is nu overwonnen; de neêrslagtigheid begon te wijken en de passers werden weder druk bezocht.

Op den 3den Maart was de staat van zaken aanmerkelijk verbeterd. De prijzen der levensmiddelen waren van lieverlede gedaald tot hun normaal peil.

— Een nader ontvangen telegram, dd. 5 dezer, meldt, dat het $^2/_3$ gedeelte van de sawa's met eene 2 à 3 voet dikke laag vruchtbare slik bedekt is.

De meeste dessa's stonden nog ledig, doch de dorpshoofden waren reeds allen verschenen.

De rijst kostte ter hoofdplaats Poerworedjo slechts f 9.

Van Kadoe en Banjoemas werd veel rijst aangebragt.

Banjoemas. — Op 1 Maart werd aan 10,130 koppen voeding verstrekt en waren ruim 1000 man van elders aan het werk.

Aan gewoon bureauwerk kon nog niet worden gedacht.

De Europesche ingezetenen bevonden zich allen op den 2den Maart wel en waren goed gestemd.

Zij zijn van kleeding, dekking, ververschingen, papier enz., enz. voorzien door de ingezetenen van Poerwokerto, Tjilatjap, Bandjar-Negara, de tusschenliggende plaatsen, Keboemen, Poerworedjo, Karang-Anjar en door de officieren van Gombong.

Op den 20sten Februarij jl. zijn te Poerbolingo en andere plaatsen in de residentie Banjoemas schokken van aardbeving gevoeld.

— Op den 4den Maart werd door het bestuur aan 7781 personen voeding verstrekt. De stemming van de Europesche ingezetenen en bevolking was op 5 Maart gunstig. Voor zoo ver bekend, waren er geene zieken. De arbeid ging geregeld.

De prijzen van de rijst, aanvankelijk zeer hoog, zijn nu weder gedaald tot nagenoeg het gewone peil.

Voor de troepen is eene loods opgeslagen.

De djajang-sekars hebben in den nood goede diensten bewezen en bewijzen die nog. Zij zijn nu bezig de communicatie per telegraaph te herstellen.

Kadoe. — De dessa Kiessem, district Lempoejang, gelegen tusschen de rivieren Giensing en Tengah, op de grenzen van Wonosobo, is geheel vernield.

Van hare inwoners, ten getale van 150 zielen, zijn 106 omgekomen. De vloed heeft daar alles vernield en huizen en vee verzwolgen, zoodat daar thans niets overig is dan een diepe, rottende modderpoel.

De dessa's Kebloekan, Djaho en Toeno-bering, in het regentschap Temanggoeng, hebben mede veel geleden.

Behalve dat er veel vee is verdronken en onderscheidene huizen weggeslagen zijn, zijn ook 17 menschen aldaar omgekomen.

In het regentschap Magelang zijn, volgens opgave, 121 personen omgekomen, welke onder modder, steen, gruis, boomen en huizen zijn bedolven.

De dessa's en gehuchten Bebengan, Poetjoeng, Derak en Bligo-Kaladen zijn geheel verwoest.

Het aantal vee, dat zoowel in het regentschap Temanggoeng als in de afdeeling Magelang is omgekomen, kan voor alsnog niet worden opgegeven.

Het cijfer der vernielde rijstvelden is betrekkelijk gering. Menige waterleiding is echter onbruikbaar geworden, dewijl een aantal rivieren een anderen loop heeft genomen, bendongans weggeslagen zijn of wel de leidingen zelve te diep zijn uitgespoeld om het water op de velden te kunnen brengen.

Ten einde de communicatie met rijtuigen te herstellen, is door den

resident last gegeven om al de noodige bouwstoffen voor noodbruggen te verzamelen.

De prijs van de rijst was op 28 Februarij op de grenzen van Bagelen f 10, en in het regentschap Temanggoeng f 8 den pikol.

Djokdjokarta. — Op den 22sten Februarij jl., tusschen 4 en 6 ure des namiddags, heeft een storm uit het noordoosten groote verwoestingen aangerigt.

Een in den voravond van den vorigen dag begonnen slagregen, welke 24 uren onafgebroken aanhield, had reeds alle rivieren buitengewoon doen zwellen, toen het water, door den opgekomen stormwind voortgezweept, alles wat in zijn weg kwam medevoerde.

Alleen ter hoofdplaats werden vier nieuw gelegde kapitalen steenen en houten bruggen geheel vernield, en ook op den weg naar Solo en Kadoe is een groot aantal bruggen weggeslagen, zoodat de passage per as gedurende vrij geruimen tijd is verhinderd geweest.

De schoone hoofdplaats Djokdjokarta heeft veel geleden; een groot aantal waringin-, kanari- en tjemaraboomen zijn ontworteld. Verscheidene gebouwen zijn zeer beschadigd; het ten noorden van het residentiehuis gelegen logeergebouw is onder den last der daarom staande kanariboomen, welke de storm ontworteld heeft, bezweken.

De telegraaphdraad van de hoofdplaats naar Solo heeft door het omvallen van vele randoeboomen geleden.

De gemeenschap langs die lijn is een paar dagen gestremd geweest.

In de districten Kalassan, Nanggoelan, Sentolo en Pengasih is door zware bandjers en aardstortingen een aanzienlijk aantal huizen en veekralen vernield. Veertig menschen kwamen daarbij om.

In overleg met het inlandsch bestuur zijn maatregelen tot herstelling van het dringendst noodige genomen.

— In dit gewest zijn 45 dessa's door den stroom weggespoeld, waarbij 78 menschen en 118 stuks vee zijn omgekomen.

In de eerste behoeften der betrokken bevolking is voorzien door uitdeeling van rijst en geld.

Aan levensmiddelen bestaat voor het oogenblik geen gebrek en de stand van de padi is bijna overal gunstig.

Soerabaija. — Per telegraaph wordt berigt, dat op den 5den dezer het water in de beneden-Solo-rivier aan het rijzen was en op sommige plaatsen reeds over de dijken liep, terwijl in het district Bengawan Djero eene doorbraak heeft plaats gehad.

Ook de Kediri-rivier voerde veel water af, ofschoon er geen gevaar bij was.

Krawang. — In den avond, circa 8 ure, van den 17den Februarij jl. is te Tjabangboengin een natuurverschijnsel waargenomen, hetwelk men veronderstelt eene zeebeving te zijn geweest, doordien het water van de rivier Tjitaroem bij zeer stil weder en zonder den minsten wind stroomopwaarts werd gedreven, in eene golf van 5 voeten hoogte, zoodat de op die rivier varende prauwen heen en weder werden geslingerd, terwijl de aan de oevers liggende vaartuigen van hunne ankers werden geslagen. In het water werd eene zeer zonderlinge drift bespeurd.

Dit verschijnsel is tot ver boven Krawang waargenomen geworden.

Onheilen hebben bij die gelegenheid niet plaats gehad.

Samarang. — In den nacht van den 22sten op den 23sten Februarij zijn ten gevolge van zware bandjers in de rivier Bodri te Kendal eene massa kleine boomstammen uit het gebergte komen afdrijven, die eerst een gedeelte van de brug bij de fabriek Gemoe te Pegandon wegsloegen en zich daarna verzamelden voor de stijlen van de brug te Bodri, gelegen aan den grooten postweg nabij de fabriek Tjepiring.

Onmiddellijk werden maatregelen genomen, om deze houtwerken, waarvan de meeste eene lengte van 30 voeten hadden, op te ruimen. Desniettegenstaande is een der stijlen van de brug weggedreven, en zijn zes rijen stijlen eenige voeten door de zwaarte overgeslagen, waardoor deze kapitale brug geheel uit haar verband is gerukt.

Zonder de spoedig genomen maatregelen zoude de schade nog erger geweest zijn, vermits de bandjer steeds aanhield, en meer houtwerken kwamen aandrijven.

Een ambtenaar van den waterstaat is derwaarts gezonden, ten einde, in overleg met den regent en den controleur van Kendal, meer voorzorgmaatregelen te nemen.

In de rivier Bodri zijn sedert opgevischt 17 lijken, als 9 van mannen, 3 van vrouwen en 5 van kinderen, benevens 7 verdronken koeijen. Van waar die lijken afkomstig zijn, was nog niet bekend.

BATAVIA, 8 Maart. *Rembang.* — Zware overstroomingen van de Solo-rivier, op den 24sten en 25sten Februarij jl., hebben de velden van twee dessa's in het district Rengel, afdeeling Toeban, overdekt, ten gevolge waarvan 288 bouws padi, zoomede de bibit van 34 hamatten en 13 gedengs padi zijn overstroomd geworden; indien het water in de Solo-rivier spoedig afliep, bestond den 1sten Maart jl. geene vrees dat de padi en bibit zoude uitsterven.

Soerabaija. — Volgens telegraphisch berigt was het water van de Solo-rivier op den 6den dezer, ofschoon nog buitengewoon hoog, aan het vallen. De dijken werden door honderden personen bewaakt.

Men wil de daling, die in het begin vrij belangrijk was, toeschrijven aan verscheidene doorbraken, die in de noorderbedijking der Solo-rivier (afdeeling Toeban), zes à zeven palen boven Babat, plaats zouden gevonden hebben.

De doorbraak in het district Bengawan-Djeroe is weder hersteld.

De houtstapelplaats Boenga, ofschoon geheel onder water, heeft niets geleden.

In het district Goenong-Gending zijn door den hoogen waterstand rijstvelden overstroomd geraakt.

Onder de persoonlijke leiding van den hoofdingenieur en den regent, is het gelukt de velden van water te bevrijden, zijnde daartoe de aanvoer van water, in de Soerabaijasche rivier te Melirip gesloten en de afloop bevorderd door geheele openzetting van de sluis te Wonokromo.

De eerste maatregel, die vroeger bezwaarlijk zou kunnen genomen zijn, was nu mogelijk, daar het overtollige water door de pas verruimde overlaat te Porrong beter kan wegvloeijen.

Banjoemas. — Op den 5den dezer werd slechts aan soldaten, pradjoerits, djajang-sekars en familien, ten getale van 265 zielen, voeding verstrekt.

Aan de mannelijke bevolking uit de geteisterde streken werd bekend gemaakt, dat zij werk kunnen bekomen voor twintig centen daags.

De krengen waren op gemelden datum reeds opgeruimd.

De gezondheidstoestand en stemming van de ingezetenen en bevolking liet niets te wenschen over.

Op den 6den werd aan 2997 koppen voeding verstrekt. De telegraphische communicatie met Bagelen was nog niet hersteld. Van zieken werd niets vernomen.

De stemming der bevolking bleef gunstig.

De doeltreffende maatregelen van de Regering en de liefdadigheid van de particulieren werden met een dankbaar gevoel vernomen.

Op den 7den werd aan 3532 personen voeding verstrekt.

Onder de noodlijdenden kon men nog geen werkvolk bekomen, dewijl allen thans in den modder naar hun goed zoeken.

De commissaris jhr. van der Wijck heeft van de te Batavia ontvangen particuliere giften f 8000 ter beschikking van den resident gesteld voor de behoeftige Europeanen.

De adsistent-residenten van Beest Holle en Phitsinger zijn door den resident in commissie gesteld om deze en de nader te ontvangen gelden naar billijkheid te verdeelen. Op den 7den dezer zijn reeds vijf duizend gulden verdeeld. De dankbaarheid is onbeschrijfelijk groot.

Er werken thans 1500 à 1800 personen uit verschillende districten. Het noodzakelijkste werk vordert goed.

Soerakarta. — Aangaande de plaats gehad hebbende overstrooming in dit gewest kunnen wij thans, door de ontvangst van meer volledige berigten, het volgende melden:

Nadat eenige weinige dagen aanhoudende en zware regens, niet alleen ter hoofdplaats, maar ook door de geheele residentie gevallen waren, steeg het water op Donderdag den 21sten Februarij jl., niet alleen in de in het zuider-gebergte ontspringende Bengawan of Solosche rivier, maar ook in de door de Merapi gevoed wordende Pepé, die zich nabij deze plaats in de Bengawan ontlast, zoodanig, dat het niet onduidelijk was, dat, wanneer de toevoer van water langs de Pepé niet spoedig een einde nam, dan wel een aanzienlijk verval in de Bengawan ontstond, beide weldra buiten hare oevers moesten treden.

Het een noch het ander had plaats, en in den avond van den 22sten Februarij jl. trad de Pepé dan ook buiten hare boorden, echter zeer kalm en zonder dien woesten aandrang, welke hare voegere overstroomingen pleegde te vergezellen, alhoewel er niet minder water door aangevoerd werd.

Niemand bleef van dit feit onbewust, dat trouwens voor een ieder aanschouwelijk was, en niemand bleef verder in gebreke de onder soortgelijke omstandigheden gebruikelijke voorzorgen te nemen, behoudens eenige weinigen, die zich door onverschilligheid, dan wel andere redenen lieten bewegen die voorzorgen achterwege te laten.

Al spoedig bleek het, dat men met geene gewone overstrooming te doen had; ten 1 ure na middernacht van 22 op 23 Februarij was het water reeds tot het hoogste bekende bandjerpeil gestegen en niettemin bleef het stijgen tot 4 uren na middernacht op den 24sten; het had toen 2.22 el boven even bedoeld peil bereikt.

Niemand was daarop voorbereid geweest; middelen tot redding van hen, wier huizen zoodanig gelegen waren dat zij geen veilig verblijf meer opleverden, waren zoo weinig voorhanden, dat zijne hoogheid de Soesoehoenan en de kroonprins zoo tot eigen redding, als die van hunne naaste betrekkingen en dadelijke omgeving, over niets anders beschikken konden dan over 2 uit boomstammen van geringe afmetingen vervaardigde prauwen. De resident benevens zijne vrouw en kinderen hebben mede in zulk een vaartuig de wijk uit de residentie moeten nemen naar eene nabij gelegen particuliere woning, welke van eene bovenverdieping voorzien was.

Niettemin zijn alle tot de Europesche gemeente behoorende personen in het leven gespaard gebleven, dank de pogingen tot redding van hen, die geene veilige verblijven bewoonden of bij tijds naar zoodanige verblijven een goed heenkomen hadden gezocht, aangewend, waarbij zich meer in het bijzonder hebben onderscheiden de 1ste luitenant Merens en de 2de luitenants Magnin, de Graaff en Schmilau, zoomede de adsistent-resident van Prehn Wiese.

Een niet gering deel der Europesche bevolking en overigens de kweekelingen der kweekschool voor inlandsche onderwijzers zijn wijders met de meeste liefderijkheid in het fort opgenomen en verpleegd geworden, niettegenstaande het binnendringen van het water in hetzelve en de daarop gevolgde noodzakelijkheid, om de benedenlocalen te ontruimen, de ruimte in de bovenlocalen zeer beperkt deed zijn.

Intusschen was de oplossing der vraag: hoe zoo vele monden te voeden, die op eens van de middelen, om in hun nooddruft te voorzien verstoken waren geworden, meer dan behartigenswaardig, en daarom besloot de resident, toen in den morgen van den 24sten eene prauw met rijst beladen, was in handen gevallen, zich van dit graan meester te maken, onder toezegging aan den eigenaar om voort, nadat de watersnood zoude hebben opgehouden, hem er den prijs voor, naar den stand der markt van het oogenblik, te zullen valideren.

Deze rijst, die gestrekt heeft om voor een gedeelte in het levensonderhoud der Europeanen en ook van eene menigte inlanders te voorzien, heeft de resident na aanhouding in het fort doen brengen, omdat alleen daar de gelegenheid bestond, om die toe te bereiden en de militaire kommandant, de overste Jalink, ongeacht zijne ten deze ook in andere opzigten betoonde hulp en tegemoetkoming, ten volle bereid was daartoe de vereischte middelen en manschappen beschikbaar te stellen.

Doordien alle putten al spoedig overstroomd waren en het bandjerwater te onrein was om gedronken te kunnen worden, bestond er al spoedig zoo al geen volslagen gebrek, dan toch groote schaarschte aan drinkwater; de tegen den middag vallende regens kwamen daarin weldra voorzien.

Onderwijl beijverden zich Zijne Hoogheid de Soesoehoenan, prins Mangkoe Negoro, de rijksbestierder en eenige andere voorname prinsen en inlandsche ambtenaren, om den resident en andere personen te gemoet te komen; zoo werd de grijze kolonel Tieman in eene prauw van Prins Mangkoe Negoro, door diens oudsten zoon, den pangeran majoor Gondo Koesoemo, te zamen met den 1sten luitenant Merens, uit zijne reeds hoog overstroomde woning gered.

Gebrek aan middelen deed hen evenwel evenwel magteloos zijn, om op breede schaal hulp, inzonderheid aan de arme en over het algemeen op de daken hunner woningen gevlugte Javanen te verleenen, daar de doodsangst, welke den geringen man zoo voor zich zelven als zijne naaste betrekkingen bezielde, hem evenzeer tegenover den Europeaan als den inlandschen grooten bepaald onwillig deed zijn, om zich een oogenblik van eigen oogmerken te doen afleiden; terwijl anderen door geen angst geprangd en toegerust met middelen tot redding, zich voordeden als verkeerden ook zij en de hunnen in doodsgevaar, doch inderdaad niets anders deden dan op dat van anderen speculeren.

Alleen in het fort gelukte het nu en dan eene kleine praauw te bekomen.

Uit deze daadzaken, die voor de goede zaak hoogst belemmerend, doch onbevangen beschouwd een natuurlijk gevolg der omstandigheden waren, sproot de droevige noodzakelijkheid voort om de Javaansche bevolking in de zoo uitgestrekte door haar bewoonde kampongs geheel aan hare eigen hulpmiddelen over te laten, tot dat in den vroegen morgen van den 25sten het water zoover afgeloopen was, dat men voor de communicatie niet bij uitsluiting meer van vaartuigen afhankelijk was.

De resident heeft toen zooveel mogelijk gekookte spijzen doen opkoopen en ronddeelen in die buurten, waar het water het hoogste had gestaan en zich velen bevonden, die in $2^1/_2$ etmaal van voeding verstoken waren gebleven, terwijl anderen, die zich over de wegen verspreid hadden, naar mate zij ontmoet werden, van geld werden voorzien, om zich op die plaatsen, waar voort na het droogvallen derzelve ambulante warongs verrezen, van de hoogst noodige spijs te voorzien.

De prins Mangkoe Negoro ondersteunde het bestuur krachtig in deszelfs pogingen, om geen hongersnood den watersnood te doen opvolgen, door groote hoeveelheden rijst uit zijnen eigen voorrad te laten toebereiden en die den resident ter uitdeeling te doen geworden; terwijl de Soesoehoenan zich onledig hield in de eerste nooddruft der hoogst aanzienlijke kratonbevolking te voorzien en de rijksbestierder velen daar buiten spijzigde.

Overigens werden ruim 1000 pikols rijst, die nat geworden zijnde niet langer konde worden bewaard, door eenige Chinezen, met toestemming van den resident en na ingewonnen advies van den eerst-aanwezenden officier van gezondheid, gratis aan de schamele gemeente uitgedeeld.

Wijders verdient vermelding, dat de op 6 palen van de hoofdplaats gevestigde landhuurder Dekens, zoodra hem de hier bestaande nood was bekend geworden, zich gehaast heeft om groote hoeveelheden spijzen te doen toebereiden en uitdeelen, eerst aan de Europesche gezinnen en daarna ook aan de Javanen, welke daaraan behoefte hadden.

Het water heeft menig menschenleven gekost; een juist cijfer valt nog niet te noemen, daar het daartoe vereischte onderzoek nog niet is afgeloopen.

Sedert 24 Februarij jl. had een ruime toevoer van levensmiddelen plaats en daalden de prijzen derzelve als het ware bij het uur. Niettemin houdt de resident zich nog met een voorraad van 150 pikols rijst op het ontstaan van gebrek hier of daar bereid.

Het verlies van bezittingen, vooral onder de Europesche en Chinesche gemeente en meerdere prinsen, is hoogst aanzienlijk; de tooneelen van verwoesting, welke de woningen na afloop van het water opleverden, zijn niet te beschrijven, want men moet zoo iets gezien hebben, om er zich een denkbeeld van te kunnen vormen.

's Gouvernements dienaren, zoo burgerlijke, als militaire, deelen ruimschoots in de ramp.

De schade door het Gouvernement geleden bepaalt zich, voor zooveel voor 's hands is kunnen worden nagegaan, in het verlies van 16 postpaarden en 13 paarden van de lijfwacht dragonders, zoomede eenige stukken van wapening en uitrusting van dit corps; wijders in eene verdere beschadiging van bevorens reeds hoogst reparabele gebouwen.

De nog te verzenden gouvernements-koffij te Beton is voor beschadiging bewaard gebleven; daarentegen bestaat de vrees, dat verscheidene daar opgestapelde houtwerken van den lande afgedreven zijn.

De localen van het residentie-bureau, waarin 's lands kas en tevens de comptabiliteit, het vendu-departement, het notariaat, de burgerlijke stand, de overschrijving van vaste goederen en het zegeldebiet gehouden worden, hebben ruim 10 voet Rhijnl. onder water gestaan; de daarin bewaard wordende papieren verkeeren dien ten gevolge in eenen erbarmelijken toestand.

Het verlies aan paarden, buffels en rundvee in het algemeen, dat mede nog niet heeft kunnen worden opgenomen, is, afgaande op hetgeen drijvende is gezien, mede zeer belangrijk. De zoutvoorraad, die hier in handen van den particulieren handel is, schijnt niet geleden te hebben, althans de prijs van het zout is op f 7 den pikol, zoo als die gewoonlijk is, gebleven.

Patjitan. — Aanhoudende regens hebben de rivieren tot eene ongekende hoogte buiten hare oevers doen treden, ten gevolge waarvan het grootste gedeelte van de vlakte is overstroomd, en de omliggende kampongs zwaar zijn geteisterd.

Van vele huizen staken ter naauwer nood de daken boven het water uit.

In den nacht van 21 op 22 Februarij, toen de aanvoer van water het grootste was, zijn in de dessa Kalisat (district Patjitan) 32 woningen door den stroom vernield; bij die gelegenheid zijn ook negen personen medegevoerd, waarvan er acht tot op 2 à 3 palen afstands van de plaats des ongeluks zijn gered, doch een meisje van 5 jaren is omgekomen.

De gemeenschap met het district Semanten was verbroken, omdat vier houten bruggen, welke hoofdzakelijk tot onderhoud van die gemeenschap dienden, door den sterken stroom waren medegevoerd en vernield.

Ook de communicatie met de aan het zeestrand te Koetjoer, op 3 palen afstands van de hoofdplaats gelegen zout- en afscheepakhuizen, is gedurende twee dagen gestremd geweest.

Een steenen, met pannen gedekte loods te dier plaatse, waarin eene belangrijke partij houtwerken was opgestapeld, zoomede het van steen opgetrokken locaal, bestemd tot weeg-, loods- en havenkantoor, zijn vernield geworden.

De aandrang van het water was zoo groot, dat van de opgestapelde houtwerken het grootste gedeelte door den snellen stroom naar zee is medegevoerd.

Tien bouws sawah, tot die dessa behoorende, zijn onder het met den stroom medegevoerde zand geheel bedolven.

Ook in het district Pangoel heeft het water groote schade aangerigt.

De padi-gogo en de tweede gewassen, in de vlakte aldaar geteeld wordende, zijn grootendeels verloren gegaan.

De communicatie met de op 2 palen afstands van die hoofdplaats gelegene zout- en afscheepakhuizen is gestremd, en de noodbrug over de Assem-rivier door den bandjer geheel vernield geworden.

Een aantal opgezetenen, zoo ter hoofdplaats als te Pangoel, heeft, ter redding van hun leven, hunne woningen moeten verlaten, en op hooger gelegen stukken grond in de open lucht een verblijf gezocht, alwaar ze aanvankelijk aan alles gebrek hadden, doch zoowel van de zijde der Europesche ingezetenen, als van die van het inlandsch bestuur zijn zij daarin welwillend te gemoet gekomen.

Het Europesche en het inlandsche bestuur heeft zich, bij de eerste tijding der ramp, naar de plaatse des onheils begeven om hulp te verleenen, al wat slechts dienen kon, aangewend om andere rampen te voorkomen en de ontstane te lenigen.

Men raamt de door deze ramp geleden schade, welke zoowel aan de gouvernementsgebouwen en bruggen, als aan de particuliere eigendommen en het te veld staande gewas is aangebragt op p. m. f 20,000.

De weersgesteldheid is na den 21sten Februarij veel zachter geworden en het water langzamerhand weder van de velden verdwenen.

Sumatra's Westkust. — Ter hoofdplaats Padang werden op den 30sten Januarij jl. des namiddags omstreeks 4 ure ligte schokken van aardbeving gevoeld, gepaard met eene golvende beweging, welke hare rigting had van het zuidwesten naar het noordoosten.

In den avond van den 16den Februarij jl., omstreeks half 8 ure, werd aldaar eene aardbeving gevoeld, waarvan de beweging golvende was en circa 2 minuten aanhield; — de rigting was van het noorden naar het zuiden.

Ook in de ommelanden werd diezelfde aardbeving gevoerd. Bij het einde daarvan werd een onderaardsch geluid gehoord, niet ongelijk aan dat van een kannonschot, op verren afstand op zee gelost.

Sedert eenige dagen te voren was de lucht zeer betrokken, weinig regen gevallen en de warmte zeer drukkend.

Door eenige gezagvoerders van schepen werden op den 16den Februarij op de hoogte van Poeloebabi of Hog-Island en van de straat Sibiroe (Mentawi- of Pageh-eilanden) eene zeebeving waargenomen.

In den ochtend van den 23sten Februarij jl., omstreeks kwartier voor 5 ure, werd andermaal ter hoofdplaats, zoomede te Priaman een korte, doch gevoelige schok van aardbeving gevoeld. De rigting was van het noord-westen naar het zuid-oosten.

Verder wordt van Priaman medegedeeld, dat in den avond van den 16den Februarij jl., omstreeks 10 minuten over 7 ure, aldaar ook eene hevige aardbeving is gevoeld, die 4 à 5 minuten aanhield.

De beweging was golvend en de rigting van het noordwesten naar het zuidoosten.

De thermometer teekende juist 80 graden, terwijl in den namiddag ten 5 ure een hevige wind, vergezeld van regen, was komen opzetten, die echter kort voor de aardbeving weder was gaan liggen.

De beweging was zoo hevig, dat men met moeite zich staande kon houden.

Ook in de afdeeling Ajer-Bangis en Rau werd in den avond van den 16den Februarij eene hevige aardbeving gevoeld.

De temperatuur was dien dag ten 3 ure des namiddags 88° Fahrenheit; van 2 tot 4 ure waaide een hevige wind uit het west-zuidwesten.

Kwartier voor 7 ure in den avond werd de eerste schok gevoeld. Kort te voren en gedurende den schok liet zich een onderaardsch gedruisch hooren; aanvankelijk hadden twee verticale en daarna horizontale schokken plaats, die opgevolgd werden door golvende bewegingen. Deze beving, die p. m. $1^1/_2$ minuut aanhield, was allerhevigst en de schommeling zoo aanhoudend en sterk, dat de adsistent-residents-woning zoodanig overhelde en kraakte, dat er vrees bestond voor instorting.

Ten 9 ure werd weder een ligte schok gevoeld, ten 12 ure des nachts eene beweging van p. m. 10 seconden, ten $12^3/_4$ ure een ligtere schok, ten $3^1/_2$ ure eene schudding van p. m. 12 seconden en ten 6 ure in den morgen van den 17den Februarij voor het laatst eene ligte schudding.

Al deze schokken hadden dezelfde rigting, namelijk van het oost-zuidoosten naar noord-noord-westen: bij den eersten schok teekende de thermometer 80°.

De werking der zee en de invloed daarvan op de rivier was gelijktijdig allerhevigst: nu eens liep de rivier als het ware geheel droog, terwijl een oogenblik later de zee met geweld naar binnen drong, het water in het midden der rivier zich als het ware ophoogde en vervolgens met sterke golfslagen naar de oevers uitsloeg.

De werking van de zee duurde gedurende den geheelen voormiddag van den 17den voort, zoodat aanhoudende eb en vloed zelfs binnen een kwart of een half uur werden waargenomen en het water een voet en meer rees en daalde.

Ook te Poeloe pandjang was de aardbeving zeer sterk: rondom dat eiland lagen duizende doode visschen van alle soorten en grootten.

Ongelukken zijn hier niet gebeurd; enkele gebouwen zijn eenigzins verwrikt en verschoven, doch overigens niet beschadigd.

Ook te Taloe werd de aardbeving gevoeld.

Van Sibogha wordt medegedeeld, dat op Zaturdag den 16den Februarij jl., des avonds ten 7 ure, aldaar eene hevige aardbeving werd gevoeld, die ongeveer vier minuten duurde. De rigting was volgens sommigen van het O. N.-O., volgens anderen van het W.-Z.-W.

De beweging was horizontaal en golvend.

De schokken hebben zich tot Woensdag morgen den 20sten Februarij herhaald, steeds minder hevig wordende en met grootere tusschenpoozingen, nu eens zacht golvend, dan weder met horizontale stooten.

Een onderaardsch geluid, als dat van een bal over een kegelbaan, werd gehoord.

Het water in de baai geraakte des avonds kort na de eerste schudding in hevige beweging.

Tot twee malen toe was de baai bijna droog, zoodat de meeste ten anker liggende vaartuigen grond raakten, en daarna zette het met geweld weder op, zoodat de passer en de groote weg evenwijdig met het strand onder water stonden.

De stand van het water zal ongeveer $2^1/_2$ voet boven den hoogsten springvloed geweest zijn.

De bewoners der passer zijn in aller ijl naar het gebergte gevlugt; doch door overreding en aanmoediging van het Europesche personeel zijn de manners meest allen in denzelfden avond huiswaarts gekeerd.

De aarde is op verschillende plaatsen gescheurd, zoowel op Pontjan als aan den vasten wal.

De steenen geldkamer is op vier plaatsen van onder tot boven gescheurd.

De overige gebouwen hebben weinig geleden, behalve het hulp-havenhoofd te Klein Pontjan, van hetwelk eenige standers zijn gezakt.

In de naburige kampongs zijn eenige oude huizen ingestort. Menschen zijn daarbij niet omgekomen.

Te Penjaboengan is de eerste en zwaarste schudding 18 minuten voor zeven ure gevoeld.

De beweging was horizontaal en in de rigting van de Merapi, die evenwel niet sterk rookte, dus Z. W.

Ook daar en te Ankola en Sipirok herhaalden zich de schokken den volgenden dag nog.

De steenen gebouwen hebben te Penjaboengang veel geleden.

Het koffijpakhuis, het schoolgebouw en de bijgebouwen bij de adsistent-

residentswoning zijn van onder tot boven gescheurd en een groot gedeelte van de palen gevallen.

Te Sipirok heeft de opziener eene andere woning moeten betrekken, dewijl de gouvernementswoning onbewoonbaar is geworden. De paardenstal is ingestort en overige bijgebouwen hebben mede veel geleden.

In de kampongs zijn mede vele huizen ingestort.

Volgens berigten van Nias werd aldaar in den avond van den 16den Februarij ten $6\frac{3}{4}$ ure eene hevige aardbeving gevoeld. De rigting was van het Z. O. naar het N. W.

Goenong-Sitoli is nagenoeg verwoest; alleen de woning van den civilen gezaghebber is onbeschadigd; de bijgebouwen daarvan zijn evenwel zwaar beschadigd.

De beweging was zoo hevig dat alle personen ter aarde werden geworpen.

Er is zware schade geleden.

In de kampongs Oediek en Soemboe brak een brand uit, die, daar iedereen gevlugt was, alleen eindigde bij gebrek aan brandstof.

De grond is overal gebarsten en verscheidene personen zijn gewond.

De civile gezaghebber heeft alles gedaan wat mogelijk was om de bevolking te bemoedigen en onder dak te brengen.

De geheele bevolking kwam in het fort vlugten om bescherming te verzoeken.

In den morgen van den 17den, ten $5\frac{1}{2}$ ure, hielden de schokken nog aan.

Volgens particuliere berigten van Goenong-Sitoli is de nibong-palisadering van het fort omgevallen, en is het nieuw in aanbouw zijnde havenhoofd geheel vernield.

Het zeewater is daar niet komen opzetten, doch door de scheuren opgeborreld.

Te Sorkam is het zeewater meer dan een paal landwaarts ingeloopen.

Ook te Singkel hebben zeer hevige zee- en aardbevingen plaats gehad, die beduidende verwoestingen hebben aangerigt, zoodat onder anderen, de benting althans tijdelijk, door de bezetting moest verlaten worden.

Door het plaatselijk civiel bestuur en het militair kommandement der noordelijke afdeeling zijn de noodige maatregelen genomen voor de huisvesting en voeding van de troepen, de verdedigbaarheid der plaats enz.

Volgens nadere berigten werden te Priaman op den 24sten Februarij, des morgens ten 4 ure en 10 minuten, verscheidene hevige schokken gevoeld, die te zamen ongeveer één minuut aanhielden; terwijl te Ajer Bangis op den 23sten Februarij des morgens ten 5 ure een vrij zware schok werd waargenomen, waarvan de duur ongeveer twintig seconden zou zijn geweest.

Van de te Priaman gevoelde schokken kon de rigting niet opgegeven worden; die te Ajar Bangis was, volgens het berigt, vertikaal.

Benkoelen. — Den 16den Februarij des avonds ten 7 ure voelde men den schok eener aardbeving in de rigting van het Z. O. naar het N. W., en des morgens ten 4 ure van den 17den had eene zeebeving plaats, met dat gevolg, dat het water met geweld uit de zee kwam opzetten en ruim drie voet boven hoogwaterpeil steeg.

Langs de oostzijde van het strand brokkelde de grond weg ter lengte van 280 en ter breedte van 30 vadem.

De monding der baai is hierdoor p. m. 60 el breeder geworden.

Op het oostelijk gedeelte, waarover men vroeger met wagens en karren heen reed, staan nu $1\frac{1}{4}$ tot $2\frac{1}{4}$ vadem water.

Het landingshoofd heeft bij deze gelegenheid goede diensten bewezen en zulks door dat hetzelve den krachtsaandrang van het water veel heeft gebroken.

Volgens overlevering van oude inlanders moet in 1816 en 1833 een dergelijk natuurverschijnsel hebben plaats gehad.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. — Ten gevolge van het voorkomende in ons nommer van 13 Februarij jl., zijn wij thans door de ontvangst van berigten, loopende tot 9 Februarij, in de gelegenheid, het volgende meden te deelen.

Sedert 31 Januarij viel in dit gewest, wat de krijgsverrigtingen betreft, weinig voor.

Wel kwamen nu en dan berigten in, dat het district Tabalong en onze post te Tamiang-Lajong door Antasari van uit de Mantalat-rivier zouden bedreigd worden; doch bleef deze bedreiging zonder gevolg.

Het is evenwel niet onmogelijk, dat hij nog op weg is om het traject tusschen de Mantalat-rivier en de bedreigde districten af te leggen.

De kolonnes, die op het einde der maand Januarij van uit Mengapan en Pengaron in oostelijke rigting werden gezonden, om den zich volgens geruchten aldaar bevindenden vijand op te zoeken en te verslaan, kwamen, na het uiterst moeijelijke terrein tusschen Riam-Kiwa en Kanan tot nabij de grenzen van Koesan in alle rigtingen te hebben doorkruist, terug zonder vijandelijke ontmoetingen te hebben gehad.

Ook de troepen, die van uit Moenggoe-tajoe in oostelijke rigting waren getrokken tot een dag voorbij Nior en de nog nimmer bezochte Dajaksche kampongs Tamiang en Mahiwangan aandeden, kwamen mede zonder eenige ontmoetingen terug.

Van uit de overige posten bleef men steeds het omliggend terrein af patrouilleren; doch ook daar werd niets van den vijand vernomen, dan alleen dat sommige kampongs door enkele zwervende muitelingen waren verontrust.

Tusschen Moenggoe-tajoe en Mataraman werd de brievenpost, die met 6 man bedekking werd overgebragt, door een 30tal muitelingen geattaqueerd; doch zij werden door de onzen verjaagd en afgehouden. Bij deze gelegenheid werd een man der onzen geblesseerd.

Op den 8sten Februarij jl. werd berigt ontvangen, dat demang Lehman plotseling met eene groote magt uit het gebergte te Hankinang was gekomen, ons kampongshoofd met eenige volgelingen had opgepakt en, na eenige menschen te hebben geplunderd, in het Mandella-gebergte was teruggetrokken, van waar hij Bakarong zoude bedreigen.

Hoewel deze berigten overdreven voorkwamen, werd niettemin per de stoomer *Bennett* een officier met 50 bajonnetten van uit Bandjermasin gezonden, met last om, versterkt door het garnizoen van Kandangan, den vijand te gemoet te trekken.

Van de Tanah-Laut bleven de berigten steeds even gunstig als vroeger.

Hetzelfde kan gezegd worden van Mengkatib, de Kapoeas, Kahajan en Sampit.

Op de hoofdplaats Bandjermasin bleef eveneens alles rustig.

Op den 4den Januarij jl. kwam Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen* van de Oostkust ter hoofdplaats terug.

De berigten van Koetei waren allezins gunstig.

Alles is in gereedheid gebragt, om aan den voorgenomen inval der Koeteinezen in de Bandjermasinsche bovenlanden, tot tuchtiging van den vijand, met den meesten spoed gevolg te kunnen geven.

Waarschijnlijk zal de sultan zelf aan den togt deel nemen.

De adsistent-resident van Koetei is van eene geheime zending naar het rijk van Pasir, met Zr. Ms. stoomschepen *Suriname* en *Admiraal van Kingsbergen* teruggekeerd.

De verschijning dezer twee oorlogsbodems heeft een gewenschten indruk op de bevolking gemaakt.

Omtrent de overige Oostkust-rijkjes waren de berigten mede gunstig.

Het onderzoek naar en ontginning op kleine schaal van steenkolen in het rijk van Koetei wordt thans met alle beschikbare middelen voortgezet. De voorman bij het mijnwezen, l'Hoir, welke naar Poeloe-Laut is gezonden, om de kolendelving aldaar te surveilleren, is op 1 Januarij jl. op dat eiland aangekomen.

Volgens berigt beijvert hij zich daar, om pangeran Abd'oel Kadir en de mijnwerkers te onderrigten in de meest voordeelige wijze van exploiteren, en daarna, om de gewonnen kolen behoorlijk te zuiveren van de daarmede verbonden stoffen.

Behalve een 25tal timmerlieden zijn p. m. 200 menschen als mineurs bij die steenkolen-ontginning werkzaam.

Batavia, 12 Maart. — Ten gevolge op het voorkomende in ons nommer van 9 Februarij jl. zijn wij nu in de gelegenheid meer uitvoerige berigten mededeelen omtrent de tweede expeditie tegen de zeeroovers op Sailoos.

Bij de aankomst der stoomschepen *Gedeh* en *Reynier Claeszen*, bleek het reeds dadelijk, dat de krachtige en juiste maatregelen, door den tijdelijken bevelhebber van laatstgenoemd stoomschip, bij gelegenheid van de eerste expeditie genomen (zie *Javasche Courant* van 2 Januarij 1861) aan de verwachting hadden beantwoord.

Hoewel de roovers reeds middelen tot ontvlugting gereed hadden gemaakt, had echter nog niemand het eiland kunnen verlaten.

Door het ondoordringbaar bosch beschut, en het voordeel hebbende van geheel met het terrein bekend te zijn, bovendien gewoon zich daarin te bewegen, hebben de roovers met eene ongewone hardnekkigheid, gedurende eene maand hun verzet volgehouden alvorens zich over te geven.

De grootste waakzaamheid is van onze zijde vereischt geworden, om alle gelegenheid tot ontvlugting te voorkomen, waartoe zelfs gereed gemaakte sampongs in het bosch gegraven, zijn ontdekt.

Niet alleen, dat de debarquements-divisien der beide schepen dagelijks onafgebroken het eiland moesten doorkruisen, ten einde den vijand te vervolgen en uit te putten, maar nog gedurende den nacht werd de vermoeijende dienst met op brandwacht gestelde sloepen en het werpen van grenaten in het bosch voortgezet.

Terwijl het stoomschip *Gedeh* onder de bevelen van den kommandant der expeditie steeds bij het eiland Sailoos is aanwezig gebleven, werd de *Reijnier Claeszen* onder het tijdelijk bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse J. P. M. Willinck met verschillende togten naar Bima en Tombora, tot het afhalen van koelies en het voorzien der expeditie van drinkwater, belast.

Na het gevecht op 4 Januarij, waarbij de roovers, door eene in het bosch geworpen verschansing gedekt, de landings-divisie van het stoomschip *Gedeh* aangevallen en gedurende ruim twee uren den strijd hebben volgehouden, hebben zij voor goed eene schuilplaats in het digtst begroeide gedeelte van het eiland gezocht en den moed niet meer gehad, de onzen af te wachten.

Herhaalde malen bij de opsporing der vijandelijke legerplaatsen werden de zekere bewijzen van eene overhaaste vlugt aangetroffen.

De verliezen, welke van onze zijde gedurende den geheelen loop dezer tweede expeditie tegenover den vijand zijn geleden, bepalen zich tot de gevallenen op 4 Januarij, waarvan 3 gesneuveld en 6 gewond.

De kommandant der expeditie begreep te regt, dat het wegkappen van het bosch het eenige middel bleef, om den uitslag te bespoedigen, en onnoodig bloedvergieten te vermijden.

De maatregel, om koelies van Bima tot dat einde te ontbieden, was in de gegeven omstandigheden hoogst doelmatig, en hoewel de gewapende Bimanesche magt, welke zich te gelijk met de koelies heeft aangeboden, niet dadelijk gevorderd was, heeft echter de Radja-Bitjara van Bima, die zich aan het hoofd der hulptroepen had gesteld, door zijne krachtige medewerking uitmuntende diensten bewezen.

Toen eenmaal de rustelooze vervolging der roovers het eenige middel bleek te zijn, om hen tot de overgave te dwingen, werd die handeling, door de aanwezigheid van de talrijke magt inlanders buitengemeen bevorderd, en maakt de kommandant der expeditie met lof melding van de medewerking, die hij van de Bimanezen tot den laatsten dag toe heeft mogen ondervinden, niettegenstaande enkele gevoelige verliezen, welke hun door de roovers bij afzonderlijke ontmoetingen in de eerste dagen na hunne aankomst, op 14 en 18 Januarij, waren toegebragt.

Toen reeds alle overgebleven roovers en anderen in onze handen waren gevallen, bleef het roovershoofd Bapana Abas gedurende eenige dagen nog alleen op het eiland over. Hij is dezelfde, die tijdens de eerste expeditie in koelen bloede twaalf slaven om het leven bragt, omdat zij pogingen aanwendden om te ontvlugten.

De aanvankelijke sterkte der eigenlijke roovers, welke op het eiland Sailoos aanwezig waren, bedroeg ruim 60, die, goed van wapenen en verdere verdedigingsmiddelen voorzien, eene aanzienlijk grootere magt vormden, dan men uit de te Macassar ontvangene berigten had kunnen veronderstellen.

Alvorens het eiland verlaten werd, heeft men zich overtuigd, dat geene levende ziel daarop was achtergebleven.

De buit gemaakte goederen zijn aan het civiel bestuur te Macassar afgegeven.

Over het algemeen is, met uitzondering van het geschut en de wapens, de buit niet noemenswaardig.

In ieder opzigt verdient de moedige en beleidvolle wijze, waarop de operatien zijn bestuurd geworden, evenzeer als de volharding en ijver, die bij de vermoeijende diensten gedurende meer dan eene maand werden betoond, om het gewenschte doel te bereiken, aller lof.

Krawang. — Op den 24sten Februarij werden in het district Wa-

najasa, omstreeks 7 uur des avonds eenige hevige schokken van aardbeving gevoeld, met eene horizontale beweging van het Noorden naar het Zuiden, waarvan de laatste in hevigheid toenamen. Te gelijker tijd werd een onderaardsch gedruisch en dof geloei waargenomen, dat op het rollen van een zwaar beladen wagen over straatsteenen geleek. Het water van het groote meer te Wanajasa rees 1 el, om weder meer dan 3 el te dalen, en werd geruimen tijd in die beweging gehouden.

Onheilen hebben niet plaats gehad.

Bagelen. — Volgens telegraphisch berigt dd. 12 dezer, heeft de gunstige verandering in de weêrsgesteldheid in de laatste dagen wederom plaats gemaakt voor aanhoudende regens.

Vele dessas, naauwelijks droog gevallen, zijn thans op nieuw overstroomd. De werkzaamheden ondervinden dien ten gevolge veel belemmering.

Zoolang de watersnood in de Rawa Wawar en de regens niet verminderen, geeft het beplanten der velden met djagong en andere aardvruchten niets dan verlies aan bibit.

In de geteisterde districten is thans overal de gelegenheid opengesteld om tegen voldoend loon arbeid te verrigten aan de wegen en waterleidingen. De zorg voor ouden en gebrekkigen wordt niet uit het oog verloren; Maatregelen worden voorbereid om dezen op vaste punten te verzamelen en zoo mogelijk ook de behoeftige weduwen en kinderen. De resident bestemt daartoe in de eerste plaats de vrijwillige liefdegiften. De noodbrug over de Begaloe is in den nacht van den 10den dezer op nieuw weggespoeld.

De gewone rijst kost nu op de hoofdplaats f 10 koper den pikol.

Soerakarta. — Ten gevolge van het gerucht, dat eene veel heviger overstrooming dan de doorgestane binnen weinige dagen de residentie op nieuw zoude teisteren, hebben eene menigte inlanders zich daaruit verwijderd; het onderzoek naar de verliezen, zoo aan menschenlevens als bezittingen, door de overstrooming geleden, is door deze omstandigheid bijzonder bemoeijelijkt.

Alleen langs de boorden der groote rivier is het te veld staande padigewas gedeeltelijk vernield, doch overigens staat dat gewas alom veel belovend en is de oogst van de vroeg beplante en thans rijpende velden zeer rijk.

Den 22sten Februarij zijn in het zuider-gebergte bewesten de dessa Boengasan, regentschap Klatten, op twaalf verschillende plaatsen, aardstortingen waargenomen, waardoor ergens in het gebergte eene kolk is ontstaan van ruim 80 voet diepte op 200 voet diameter.

Verlies aan menschenlevens of bezittingen valt daarbij nie te betreuren.

Djokjokarta. — In de onderscheiden binnendistricten dezer residentie zijn door den laatsten hoogen waterstand 109 dessa's geheel weggevoerd of zwaar geteisterd. Daarbij zijn omgekomen: 78 menschen, 53 buffels, 65 runderen, 7 paarden en 76 schapen en geiten.

Het verlies aan woningen bedraagt 1983 stuks, 2809 aan klapperboomen en 5885 aan vruchtboomen.

Het regentschap Bantoel heeft bij deze ramp het meest geleden, namelijk de streek langs de rivier Opak, welke een groot aantal rivieren en spruiten in haren schoot opneemt en door gelijktijdige felle aanzwelling, eene nog nimmer gekende hoogte heeft bereikt.

Daar alleen in dit regentschap 44 dessa's zijn verwoest, heeft de talrijke bevolking van ruim 3500 zielen, zich in hare eerste vertwijfeling, als zonder dak en bezitting, in verschillende rigtingen verspreid, doch weldra zijn de noodige bevelen gegeven, om haar te verzamelen, en is in hare allereerste behoefte voorzien door eene uitdeeling van geld en rijst, welke door Zijne Hoogheid den Sultan met de meeste bereidwilligheid zijn beschikbaar gesteld.

De stand van het padigewas in het regentschap Bantoel was even als elders in deze residentie bijzonder gunstig.

Madioen. – Ten gevolge der veelvuldige regens zijn de rivieren Wilangan en Soengkoer in de afdeeling Ponorogo den 23sten Februarij buiten hare oevers getreden; de groote weg tusschen Ponorogo en Soemoroto stond op sommige plaatsen tot eene hoogte van 4 à 5 voet onder water.

Behalve dat hier en daar eenige schade aan bruggen en dammen is veroorzaakt, hebben er geene andere ongelukken plaats gehad.

In de afdeeling Ngawi is de Solorivier buiten hare oevers getreden, waardoor van den 23sten tot den 27sten Februarij overstroomingen in de districten Gendingan en Sepreh hebben plaats gehad.

De groote weg van Ngawi naar Solo werd daardoor voor een groot gedeelte onbruikbaar, doordien van eenige bruggen het dek door het water werd opgeligt.

De bewoners der dessa's, die aan de oevers der rivier gelegen zijn, hebben zich nog tijdig met hun vee en goed naar hooger gelegen streken kunnen terugtrekken.

Den 27sten Februarij was het water weder gedaald.

Geene andere schade is toegebragt dan aan het te veld staande gewas.

Sumatra's Westkust (Februarij). — De staat van rust liet niets te wenschen over.

Benkoelen (Februarij). — Aan het voetpad van Lais naar Ketaun, dat met uitzondering van een twaalftal vrij steile, doch wegens de menigte heuvels, moerassen en ravijnen niet te vermijden hoogten spoedig in een bruikbaren karrenweg kan veranderd worden, is van 25 Mei 1859 tot en met 16 Februarij 1861 een afstand van 20,860 ellen afgewerkt, terwijl nog 12,850 ellen te bewerken vallen; het voetpad loopt door wildernissen en zwaar bosch, waarin zich veel wild gedierte ophoudt. De arbeiders aan dat pad moeten dien ten gevolge steeds zoo digt mogelijk bij elkander werken, hetgeen de voortgang van den aanleg eenigermate belemmert. De weg van de hoofdplaats tot aan Lais is in goeden staat.

Aan de oevers der Ketaun- en Langlangi-rivieren in het district Ketaun zijn steenkolen ontdekt, welke van eene goede qualiteit schijnen te zijn.

De rijstoogst is in vele streken zeer gunstig geweest.

Palembang. — De rust in het rijk Djambi is niet verstoord geworden, het vertrouwen in het Nederlandsche Gouvernement nam dagelijks toe; terwijl Z. H. de Sultan het in 1858 gesloten contract getrouwelijk nakomt.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

April.	Rivieren.	Waarnemings-punten.		Rivierhoogte boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren gewassen.	In 24 uren gevallen.
27	Boven-Rhijn. . .	*Keulen*,		+ 38.14	+ 2.29	8 ure	0.01	"
26	Waal.	*Nijmegen*,		+ 8.46	+ 2.24	8 "	"	0.05
26	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,		+ 8.50	+ 1.59	8 "	"	0.04
26	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,		+ 9.03	+ 1.66	8 "	"	0.04
27		*Maastricht*, (brug)		+ 42.76	+ 0.56	8 "	"	0.03
27	Boven-Maas . . .	*Maastricht*, (hoofdsluis)		+ 42.18	"	8 "	"	0.03
26		*Grave*,		+ 6.11	+ 1.26	8 "	"	0.04
26	Nieuwe Maas . . .	*Brielle*	H. W.	+ 1.35	"	3 u. 30 m.	0.24	"
			L. W.	— 0.34	"	12 u. 15 m.	0.18	"

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Een bataillon infanterie, deel uitmakende van het Fransche garnizoen te Rome, heeft, volgens een berigt van het Parijsche blad *le Pays*, den 24sten dezer Rome verlaten om zich naar de grenzen van het Napelsche grondgebied te begeven. De reden van dezen voor het publiek onverwachten maatregel wordt door dat blad niet opgegeven. Welligt is zij te zoeken in de revolutionaire bewegingen, waarvan in het volgende berigt uit Napels van den 16den dezer, bij de Londensche *Morning Post* ontvangen, sprake is.

» Sedert gisteren zijn de leiders van Mazzini's heethoofdigste aanhangers te Napels ijverig bezig geweest vrijwilligers aan te werven; en het is te vreezen dat dit met een of ander onbesuisd plan betreffende Rome in verband staat. Het corps Hongaren, hetwelk tot nog toe te Nola gelegerd was, is opgerukt naar den kant van Avellino, alwaar eene reactionaire beweging is uitgebroken.

» Het Hongaarsche legioen maakt aanstalten voor eene onderneming; maar waarheen die zal gerigt zijn, is een geheim. Dat corps wordt in schier volslagen afzondering gehouden; en deszelfs officieren bekomen zelden verlof om zich naar de hoofdstad Napels te begeven; de manschappen worden dagelijks vele uren lang geoefend."

— Uit Parijs wordt aan het even genoemde dagblad berigt, dat de Paus onwrikbaar is in zijn besluit om aan de eischen van Sardinie niets toe te geven en ondanks alle woelingen der revolutionaire partij te Rome te blijven.

— Het officiele dagblad van het Sardinische gouvernement deelt in zijn nommer van den 22sten dezer het volgende mede: » De bij de regering inkomende berigten uit de Napelsche gewesten luiden meer en meer geruststellend. De struikrooverijen welke zich te Monte San Angelo en te Vico, in de provincie Capitanata, hadden voorgedaan, hebben opgehouden zoodra onze troepen er waren aangekomen. Er zijn vele personen in hechtenis genomen; en de mobiel gemaakte burgerwacht van de provincien Basilicata en Terra di Bari heeft aan de troepen en de koninklijke karabiniers de hand geleend om in die geheele provincie de orde en rust te herstellen. Het overschot van de bende, welke uit Melfi, in de provincie Basilicata, is verdreven, is omstreeks 200 man sterk, en stroopt thans op de grenzen van het Principato ulteriore, tusschen Monteverde en Calitri; doch het wordt vervolgd door de troepen, welke herhaalde malen derwaarts gezonden zijn. Uit geene van de andere provincien hebben wij reactionaire bewegingen of struikrooverijen vernomen."

— Uit Genua wordt berigt dat een Sardinisch oorlogsschip, de *Costituzione*, van daar naar Ancona is gestevend, en dat in deze haven een smaldeel van de Sardinische vloot, bestaande uit zes oorlogsschepen en vier kanonneerbooten, vereenigd zal worden onder het bevel van den Napelschen schout bij nacht Cresthien.

FRANKRIJK.

Le *Pays*, een ministerieel dagblad van Parijs, zegt in zijn nommer van gisteren: » Wij meenen te weten dat het nieuwe handelsverdrag tusschen Frankrijk en Belgie onderteekend is door de gelastigden, aan welke door de twee gouvernementen opgedragen was de grondslagen daarvoor te ontwerpen en de bijzondere bepalingen te behandelen."

SPANJE.

Een half-officieel nieuwsblad van Madrid, de *Correspondencia*, deelt het volgende mede: » Onze doorluchtige souverein heeft den 19den dezer een eerbiedig schrijven van den President der Dominicaansche republiek, den heer Santana, ontvangen, waarin hij, na de uit eigen beweging uitgebragte verklaring van die bij het moederland weder ingelijfde bevolking te hebben vermeld, Hare Majesteit verzoekt de aanhechting te bewilligen van die landstreken, alwaar onder de roemrijke regering van Isabella de Katholijke door Christophorus Columbus het kruis geplant en de christelijke beschaving ingevoerd is.

» Het gouvernement heeft de noodige maatregelen genomen opdat, in geval het door de Dominicanen bij stemming gedane aanbod wordt aangenomen, ons leger in de Antilles geen nadeel lijde door de opene plaatsen welke in deszelfs kaders zouden komen. Uit dien hoofde heeft het 1200 man naar het eiland Cuba gezonden, om er de plaats van de naar St. Domingo gezonden troepen in te nemen.

» Er is heden (22 April) eene vergadering van den ministerraad onder voorzitting der Koningin gehouden, om over de zaak van St. Domingo te beraadslagen; doch men heeft er, bij gebrek van officiele narigten, niet tot een besluit kunnen komen."

Het even genoemde blad berigt verder, dat de adjudant van den gouverneur-generaal van Cuba den 26sten Maart van daar naar Spanje vertrokken is om er het gouvernement bekend te maken met de voorwaarden, waaronder de Dominicaansche republiek met Spanje hereenigd zou worden. Het wederspreekt tevens de geruchten, volgens welke van Engeland reeds vertoogen tegen de aanhechting van St. Domingo zouden ontvangen zijn, en Frankrijk verklaard zou hebben zich daartegen niet te zullen verzetten.

— De Parijsche *Constitutionnel* berigt dat het gemeenebest Haïti in zekere geschillen met de Dominicaansche republiek de bemiddeling van Spanje heeft ingeroepen. Dit is, volgens het genoemde blad, de eenige aanleiding tot het gerucht dat Haïti den wensch zou hebben te kennen gegeven om zich onder beschermheerschap van Spanje te stellen.

ENGELAND.

Het Engelsche Lagerhuis heeft onlangs eene commissie uit zijn midden benoemd om te onderzoeken of er in het reglement van orde der vergadering wijzigingen zouden dienen te worden gebragt met het doel om de regelmatige en spoedige afdoening der bij het Parlement te behandelen zaken te bevorderen. De aanleiding daartoe was, dat er in de vorige parlementszitting een aantal belangrijke voordragten onafgedaan was gebleven, terwijl er veel tijd met interpellatien, met de behandeling van toevallig oprijzende of willekeurig opgeworpen vraagstukken en met lange redevoeringen over bijzaken verloopen was.

Dat de gang der zaken bij het Lagerhuis regelmatiger en sneller zou kunnen zijn, wordt in Engeland algemeen erkend; maar velen zijn er van oordeel dat meer regelmatigheid en spoed door bepalingen en voorschriften bezwaarlijk anders zou te bewerken zijn, dan ten koste van de vrijheid der discussie, van de regten der minderheid en van de gelegenheid om de bewindsliedon tot verantwoording te roepen en grieven te berde te brengen. Het schijnt hun alzoo raadzamer, verbetering in dit opzigt van den goeden geest der leden en van den invloed der publieke opinie te verwachten.

In dezen geest is ook het thans uitgebragte rapport der boven gemelde commissie gesteld. Er worden daarin slechts weinige en geringe wijzigingen van het reglement van orde voorgeslagen, en deze strekken om drie dagen van elke week bepaaldelijk voor de behandeling van voordragten des gouvernements te bestemmen.

— De *Morning Post* beschouwt Spanje's poging tot aanhechting van St. Domingo als een gevolg van de verzwakking en scheuring der Noord-Amerikaansche Unie, dewijl het Spaansche gouvernement anders eenen voor de Noord-Amerikanen zoo onwelgevalligen stap zekerlijk niet zou hebben gewaagd.

Verder zegt het genoemde orgaan van lord Palmerston: » Wat den uitslag van dien onverwachten inval in St. Domingo zal zijn, laat zich nog niet zeggen. Of Frankrijk het plan goedkeurt en, in geval hetzelve slaagt, beproeven zal op gelijke wijze het Fransche deel des eilands weder in zijne magt te krijgen, is almede onzeker. Inmiddels kunnen wij niet anders doen dan den loop der gebeurtenissen gade slaan. Indien de bevolking van St. Domingo in de daad wenscht zich weder onder hare vorige meesters te stellen, hebben wij ons daarmede niet te bemoeijen. Wij hebben in Europa het onbekrompene en billijke beginsel omhelsd, dat elke natie regt heeft om hare eigene regering te kiezen; en ook in het westelijke halfrond zullen wij dien regel volgen. Doch Spanje's onderneming moet scherp worden in het oog gehouden. Wij hebben alle reden om te denken dat, indien zij wel slaagt, eene poging zal worden gedaan om van St. Domingo eene nieuwe markt voor den slavenhandel te maken. Dit is het eenige gevolg der onderneming, waarvoor wij beducht behoeven te zijn, het eenige hetwelk ons zou kunnen nopen om ons in deze zaak te mengen."

— De *Morning Post* berigt dat het door de Europesche commissarissen eenstemmig voorgestelde ontwerp voor de reorganisatie van het bestuur van Syrie door eenige mogendheden, met name door Frankrijk, reeds in het algemeen goedgekeurd, maar dat het door de Porte, als afbreuk doende aan haar gezag, niet aannemelijk wordt geacht.

TURKIJE.

Dezer dagen is door den telegraaph een berigt uit Konstantinopel overgebragt, volgens hetwelk de Porte den vorst Coutza hare toestemming tot zamensmelting van het bestuur der twee Donau-Vorstendommen zou hebben gegeven of althans toegezegd.

Men heeft nog geenerlei bevestiging van dat belangrijke berigt ontvangen. In tegendeel leest men thans in het *Journal de Constantinople*, het Fransche dagblad van de Porte, een hoofdartikel, waarin het besluit der wetgevende kamers van Wallachye en Moldavie, om de tot regeling van den staat der boeren te maken bepalingen gezamenlijk te overwegen, scherp bestreden en als onwettig afgekeurd wordt.

NASCHRIFT.

WEENEN, 27 April. In Gallicie zijn de keuzen voor den Rijksraad volledig tot stand gekomen.

Een telegram uit Verona maakt gewag van oproerige zamenscholingen te Milaan, aangestookt door Venetiaansche uitgewekenen.

ST. PETERSBURG, 27 April. De vorst Gortschakoff, aan wien volgens het gisteren afgezonden telegram verlof voor een jaar is verleend, is Peter Dmitriwitsch Gortschakoff, lid van den Rijksraad en broeder van den stadhouder van Polen.

TURIJN, 26 April. Garibaldi heeft gisteren Turyn verlaten om eenige dagen op het buitengoed van den markies Pallavicini, bij Stradella, te gaan doorbrengen. Van daar zal hij regtstreeks naar het eiland Caprera vertrekken.

Volgens de *Opinione* heeft de Grieksche gezant alhier verklaard, dat Griekenland gaarne met het koningrijk Italie dezelfde vriendschappelijke betrekkingen zal onderhouden, als met het Koningrijk Sardinie. Hetzelfde blad zegt dat ook de Donau-Vorstendommen en de Bey van Tunis het koningrijk Italie erkend hebben.

TURIJN, 27 April. Volgens berigt uit Napels van gisteren had de tegen den vorigen avond aangekondigde manifestatie ten gunste van Garibaldi geen voortgang gehad, ten gevolge van de tijding aangaande de plaats gehad hebbende verzoening. Die tijding had eenen zeer goeden indruk gemaakt. De post van opperbevelhebber der nationale garde in de Napelsche provincien was opgeheven. De heer d'Afflitto was tot gouverneur der provincie Napels benoemd.

NAPELS, 24 April (over Marseille). Verscheiden provincien zijn in opstand tegen de Sardinische regering. In de Abruzzen, in Capitanata en Basilicata is de krijgswet afgekondigd.

Door de Napelsche regering is te Turyn aanzoek om toezending van nieuwe troepen tot versterking der hier beschikbare krijgsmagt gedaan.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dingsdag, den 30sten April aanstaande, geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken herinnert alle houders van schuldvorderingen ten laste der begrooting van zijn Departement over den jare 1860, mitsgaders hen die, over dat jaar, eenige vorderingen mogten hebben ten laste van de Algemeene Landsdrukkerij of van de aan het Rijk toebehoorende gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, dat hunne declaratien of rekeningen, volgens art. 2 der wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* n°. 51), moeten zijn ingediend *vóór of op den laatsten der maand Junij van het thans loopende jaar;* dat de bedoelde stukken *na dien dag* niet meer zouden kunnen worden aangenomen; en dat de belanghebbenden derhalve gehouden zijn, *vóór* den afloop van dien uitersten termijn van indiening, hunne stukken in te zenden aan de autoriteit of aan dien ambtenaar van wien zij hebben bekomen den last, waaruit hunne schuldvordering is voortgevloeid.

's Gravenhage, 26 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Rijkstelegraaf.

BESTEDING.

Op Vrijdag, den 3den Mei 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

het aanleggen en tot 31 December 1861 onderhouden eener telegraaflijn van Zierikzee naar Brouwershaven.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 7 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Den 4den en 3den dag vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn aan het bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg, en bij den Ingenieur jhr. A O. van den Santheuvel te Zierikzee.

's Gravenhage, 16 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 13den Mei 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, en van den Hoofdingenieur, Directeur der Belgische provincie Luik, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

het driejarig onderhoud der werken van het Kanaal van Luik naar Maastricht, voor het gedeelte dat het Nederlandsche grondgebied doorloopt, en zulks te rekenen van 1 April 1861 tot 31 Maart 1864.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het hertogdom Limburg, te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur van Opstall te Maastricht.

's Gravenhage, 13 April 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *April*, *Mei* en *Junij* aanstaande, en niet langer, ten kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de eerste drie maanden dezes jaars; zullende gezegde betaling aanvang nemen op *Dingsdag, den 2den April* 1861, en voorts de voldoening geschieden dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 25sten Maart 1861.

De Minister voornoemd,
VAN TETS.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Hellevoetsluis zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het Eenjarig Onderhoud der Metsel- en Timmerwerken;

2°. het Eenjarig Onderhoud der Aardewerken, Grachten en Beplantingen;

beide onder het beheer der Genie te Hellevoetsluis.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 30sten April 1861, des morgens ten 10 ure, in het Logement van de Weduwe N. J. Kruyskamp, te Hellevoetsluis, alwaar van den 23sten April 1861 de Bestekken zullen liggen.

Gedrukte Bestekken zijn van den 23sten April 1861 voorwaardelijk te verkrijgen bij den heer H. G. van Steeden te Hellevoetsluis.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Hellevoetsluis.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Vlissingen, belast met de dienst der Genie te Veere, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het Eenjarig Onderhoud der Metsel-, Timmer- en Aardewerken; en

2°. het Eenjarig Onderhoud van de Kazernen, Stallen en Magazijnen; beide te Veere en onder het beheer der Genie te Vlissingen.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 30sten April 1861, des middags ten twaalf ure, in den Kampveerschen toren te Veere, alwaar van den 23sten April de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Vlissingen, en bij den Fortificatie-opzigter te Veere.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Nijmegen zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar aanbesteden:

het Eenjarig Onderhoud van Kazernen, Stallen en Magazijnen onder het beheer der Genie te Nijmegen.

Deze aanbesteding zal geschieden den 30sten April 1861, des morgens ten elf ure, bij J. P. J. Lawende, in de Stadsherberg aan de Waal te Nijmegen, alwaar van den twee en twintigsten dier maand het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Nijmegen.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Neuzen zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het Eenjarig Onderhoud der Metsel- en Timmerwerken;

2°. het Eenjarig Onderhoud van Aardewerken en Beplantingen;

3°. het Eenjarig Onderhoud der Zeeweringen;

alles onder het beheer der Genie te Neuzen.

Deze Aanbestedingen zullen plaats hebben op Dingsdag den 30sten April 1861, des morgens ten 11 ure, ten huize van den Logementhouder J. C. Steenkamp, te Neuzen, alwaar de Bestekken acht dagen te voren zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Neuzen.

Gedrukte Bestekken zijn, van den 22sten April, voorwaardelijk te verkrijgen bij genoemden Eerstaanwezenden Ingenieur.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Bergen op Zoom zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het Eenjarig Onderhoud der Fortificatie-zeeweringen;

2°. het Eenjarig Onderhoud der Aardewerken, Beplantingen en der Metsel- en Timmerwerken;

3°. het Eenjarig Onderhoud van Kazernen, Stallen en Magazijnen,

4°. eene verwing van werken;

alle onder het beheer der Genie te Bergen op Zoom.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden op Vrijdag den 3den Mei 1861, des morgens ten elf ure, in het Logement de Prins van Luik, alwaar van den 23sten April de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Bergen op Zoom.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur in de provincie Groningen, of, bij zijne afwezigheid, de Officier der Genie te Delfzyl, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar, bij enkele inschrijving, Aanbesteden:

1. het Eenjarig Onderhoud der Werken en

2. het Eenjarig Onderhoud van Kazernen, Stallen en Magazijnen, beide onder het beheer der Genie te Delfzyl.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 2den Mei 1861, des morgens ten 11 ure, bij H. K. Smaal, in het Logement » de Beurs", te Delfzyl, alwaar van den 26sten April de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Officier der Genie te Delfzyl.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Delft zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het éénjarig onderhoud van Kazernen, Stallen en Magazijnen te Delft; en

2°. het éénjarig onderhoud van de Werken te Delft en te Rotterdam;

alle onder het beheer der Genie te Delft.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden op Dingsdag den 7den Mei 1861, des voormiddags ten elf ure, in het Heeren-logement, nabij de Haagpoort te Delft, alwaar van den 30sten April 1861 de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Delft.

Gedrukte Bestekken zullen, van den 30sten April 1861, bij den Fortificatie-opzigter te Delft voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Vlissingen zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het éénjarig Onderhoud van de Kazernen, Stallen en Magazijnen te Vlissingen en te Middelburg;

onder het beheer der Genie te Vlissingen.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 7den Mei 1861, des morgens ten elf ure, in het Hôtel de Commerce te Vlissingen, alwaar van den 30sten April het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Vlissingen.

Gedrukte Bestekken zijn van den 30sten April voorwaardelijk te verkrijgen bij den Opzigter van Fortificatien te Vlissingen.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 10den Mei 1861, des voormiddags ten elf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door de Commissie, belast met het beheer van den Weg van de Hoflaan nabij Rotterdam naar Gouda, op het Raadhuis der Gemeente Moordrecht worden Aanbesteed:

het onderhouden van de met Klinkersteen bestrate en begrinde gedeelten, benevens de Heg beplantingen, Scheringen enz. van den Weg van Rotterdam naar Gouda, tusschen de Hoflaan bij Rotterdam en de Mallegatsluis bij Gouda, ingaande den 1sten Mei 1861, en eindigende den 30sten April 1864.

Deze Aanbesteding zal geschieden alleen bij inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing ten Raadhuize van de Gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk op d IJssel, Capelle op d' IJssel en Kralingen, en voorts te Rotterdam in het Nederlandsch Wapen en de Groote Romein en te Gouda in de Zalm en het Herthuis.

Inlichtingen zijn te bekomen ter Secretarie der Gemeente Moordrecht, en bij den Opzigter J. Oudijk te Nieuwerkerk op d' IJssel.

De Commissie voornoemd,
H. Lambert Pz. *Voorzitter.*
C. van Vollenhoven, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

BEKENDMAKING.

Bij Acte, verleden voor het Kantongeregt van Maastricht, provincie Limburg, den 24sten April 1861, behoorlijk geregistreerd, is door Vrouwe *Marie Antoinette Françoise Elisabeth Mockel*, Weduwe van den Heer *Victor Alexander van Hees*, woonachtig te Maastricht, Handligting verleend aan haren Zoon *Michel Felix Victor van Hees*, oud 21 jaren, speciaal tot de geheele ontvangst, de uitgave van, en de beschikking over zijne inkomsten, het sluiten van verhuringen, het oprigten van of deelnemen in eenige fabriek, en eindelijk tot het drijven van neringen handel.

Geschiedende deze afkondiging ingevolge Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier van het Kantongeregt voornoemd,
P. H. Armand.

⁂ Bij notariele Acte, in dato 22 April 1861, zijn de ondergeteekenden *Engelinus Jacobus Cornelis Greeven*, en *Pieter Elias Speelman*, Winkeliers te Rotterdam, met onderling goedvinden overeengekomen, om de tusschen hen bestaande Vennootschap, tot het drijven van handel in Tabak, Cigaren (mitsgaders het fabriceren van laatstgemeld Artikel), Snuif, Koffij en Thee, onder de Firma van *Greeven en Speelman*, te rekenen van af den 1sten Mei 1861, te doen eindigen, en mitsdien te Ontbinden; terwijl de vereffening der nog uitstaande zaken, tot voorschreven Vennootschap betrekking hebbende, door de beide ondergeteekenden zal plaats hebben.

E. J. C. Greeven.
P. E. Speelman.

⁂ De bekende en onbekende Schuldeischers van de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen *J. H. van der Goot*, onlangs overleden te Dockum, worden verwittigd, dat de Rekening en Verantwoording wegens het beheer van dien Boedel ter inzage ligt ten Kantore van den Notaris *G. Posthuma*, te Dockum, van af heden tot den 12den Mei eerstkomende, terwijl na dien tijd, geen verzet gedaan zijnde, zal worden overgegaan tot de voldoening der Schulden, voor zooverre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn; dienende tot berigt echter dat de preferente schulden slechts ten deele kunnen worden voldaan.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

(Statuten van de » *Dordrechtsche Maatschappij van Beetwortelsuiker.*")

[Vervolg en slot. — Zie ons vorig nommer.]

Artikel negen. Deze maatschappij wordt aangegaan voor een tijdvak van vijf en twintig jaren, aanvangende met den dag dat de Koninklijke goedkeuring zal zijn verkregen, zoodanig echter dat de maatschappelijke jaren alle met den laatsten September van elk jaar zullen eindigen, het eerste maatschappelijk jaar op ultimo September achttien honderd twee en zestig, en het laatste op ultimo September achttien honderd zes en tachtig, zullende één jaar vóór de expiratie van gemelde vijf en twintig jaren, in eene algemeene vergadering van deelhebbers, expresselijk daartoe zes weken te voren opgeroepen, bij meerderheid van stemgeregtigden omtrent de al of niet-continuatie der maatschappij besloten worden, en bij continuatie daarvan bij eene nadere notariele acte moeten blijken, nadat alvorens de Koninklijke bewilliging is verzocht. Wanneer zich echter omstandigheden mogten voordoen, welke naar het begrip van commissarissen en den directeur eene vroegere ontbinding van dezelve raadzaam mogten maken, wordt hun overgelaten om den voorslag daartoe aan de deelhebbers, op eene te dien einde te beleggen algemeene vergadering te doen, ten minste zes weken te voren, op de wijze hierna bij art. 30 bepaald, bijeen te roepen, in welke vergadering op dien voorslag bij meerderheid van stemgeregtigden zal worden beslist.

Zoodra het echter uit de boeken en de na te melden balans mogt blijken, dat door onverhoopte verliezen, na geheele uitputting der reservekas, het maatschappelijk kapitaal een verlies van vijftig ten honderd heeft ondergaan, zullen commissarissen dadelijk eene vergadering van deelhebbers bijeenroepen, en ingeval op dezelve algemeene vergadering niet tot de ontbinding der vennootschap besloten wordt, zal van het bestaande verlies aankondiging worden gedaan, overeenkomstig het bepaalde bij art. 47 van het Wetboek van Koophandel.

Indien het verlies blijkt te zijn vijf en zeventig ten honderd van het maatschappelijk kapitaal, zal de vennootschap dadelijk van regtswege ontbonden zijn.

Bij deze berekening zullen de gebouwen aangenomen worden, in de twee eerste jaren op hetgeen zij voor aankoop en inrigting hebben gekost, en daarna op de waarde waarop zij bij de laatst afgesloten balans gebragt waren.

Artikel tien. Betrekkelijk het stemregt der deelhebbers bij de algemeene vergadering wordt bij deze bepaald dat de eigendom van één aandeel regt zal geven tot het uitbrengen van eene stem, twee, drie of vier tot twee stemmen, vijf of meerdere aandeelen tot drie stemmen, zoodanig dat niemand meer dan drie stemmen zal mogen uitbrengen, welk ook het getal zijner aandeelen boven de vijf moge zijn. Hiervan zijn echter uitgezonderd de stemmen, als gevolmagtigde van mededeelhebbers uit te brengen, doch men zal behalve voor zijne aandeelen niet

meer dan vier stemmen als gemagtigde van al zijne lastgevers te zamen mogen uitbrengen.

Voorts zullen noch de directeur, noch beambten der maatschappij als gevolmagtigden van andere deelhebbers kunnen optreden of stemmen.

Als gevolmagtigden kunnen alleen aandeelhouders optreden.

Artikel elf. Het bestuur der maatschappij bestaat uit een directeur en acht commissarissen, te benoemen door de algemeene vergadering.

Artikel twaalf. De directeur zal belast zijn met het bestuur der maatschappij, volgens te geven instructien door commissarissen.

Bij absentie of ziekte van den directeur wordt hij vervangen door een der leden van het dagelijksch bestuur, door commissarissen aan te wijzen.

Artikel dertien. De directeur moet zijn houder van minstens een aandeel, hetwelk hij niet kan vervreemden, en mag geen belanghebbende zijn bij eene tot beetwortel-suikerbereiding betrekkelijke inrigting, niet tot de vennootschap behoorende, op straffe van verbeurte zijner aandeelen.

Artikel veertien. De directeur kan slechts herroepen worden in eene algemeene buitengewone vergadering van deelhebbers, daartoe opzettelijk belegd, en niet anders dan met volstrekte meerderheid van stemmen, die voor alle bestaande aandeelen in de maatschappij te zamen kunnen worden uitgebragt. Dit besluit kan niet genomen worden dan veertien dagen nadat hem de tegen hem bij de commissarissen gerezen bezwaren zijn bekend gemaakt, en hij in zijn belang is gehoord.

Artikel vijftien. Commissarissen wijzen jaarlijks uit hun midden twee leden en hunne plaatsvervangers aan, die den directeur zullen ter zijde staan in het finantieel en dagelijksch beheer. Deze commissie van dagelijksch bestuur vergadert ten minste eenmaal 's weeks.

Alle leverantien van materialen en behoeften worden in die vergadering ter goedkeuring voorgedragen door den directeur, op wiens voorstel tevens geregeld worden de betalingen in eene volgende week te doen.

Jaarlijks treedt een der commissarissen als lid dezer commissie af volgens rooster, en is voor dat jaar niet weder verkiesbaar.

Artikel zestien. De gezamenlijke commissarissen zijn, behoudens hunne verantwoordelijkheid aan de algemeene vergadering, bekleed met het oppertoezigt over al de materiele en finantiele belangen der maatschappij. Zij arresteren in overleg met den directeur alle huishoudelijke reglementen en instructien, welke zij voor de belangen der maatschappij noodig oordeelen. Iedere commissaris is bevoegd, om ten allen tijde visie te nemen van de boeken, rekeningen en papieren der directie. Zij geven de noodige voorschriften nopens de inrigting der boeken van de maatschappij. Zij laten zich in hunne gewone vergaderingen voorleggen het memoriaal, journaal, grootboek en kasboek, en zullen tevens maandelijks de kas der maatschappij opnemen; zij zorgen dat de betalingen geregeld plaats hebben, en dat de uitgaven voor de volgende maand met hun overleg worden geregeld.

Buiten de commissarissen kunnen geene contracten gesloten, geene verbindtenissen worden aangegaan.

Dezelve worden door het bestuur deze maatschappij, bedoeld bij Art. 15, geteekend. De commissarissen zijn verpligt telke maand te Dordrecht, of in de fabriek met den directeur te vergaderen. Zij kiezen uit hun midden telken jare, in de eerste vergadering, eenen president die belast is met de leiding der vergadering, en eenen secretaris, die de notulen houdt.

Zij kunnen geen besluit nemen, dat niet door drie leden is goedgekeurd.

Artikel zeventien. Commissarissen moeten na hunne benoeming zijn houders van ten minste een aandeel, hetwelk zij niet mogen vervreemden.

Artikel achttien. Tot directeur dezer maatschappij wordt benoemd de mede-deelhebber de heer Paulus Roelof van der Made, in wiens plaats bij overlijden, afstand, verhuizing buiten het eiland Dordrecht, of ander ontslag, binnen eene maand, een ander bij meerderheid van stemmen, op voordragt van commissarissen, zal worden gekozen en aangesteld, in eene vergadering, daartoe expresselijk opgeroepen.

Artikel negentien. Tot commissarissen worden benoemd, de mede-deelhebbers, de heeren Jan van Haaften, wonende te Sliedrecht, Otto Boudewijn de Kat, wonende te Dordrecht, Adrianus van Haaften, wonende te Sliedrecht, Johannes Frederik Kolkman, wonende te Dordrecht, Wouter Marinus van Haaften, wonende te Sliedrecht, Herman Adriaan van den Wall Bake, wonende te Utrecht, mr. Adolph Blussé, wonende te Dordrecht, en Arie Adriaan Visser Korstiaanszoon, wonende te Sliedrecht.

Van deze treden jaarlijks twee af volgens rooster, en zijn dat jaar niet weder verkiesbaar. Bij overlijden, afstand of ontslag, zal zoodanige vacature weder worden aangevuld door een of meer commissarissen, uit de deelhebbers, op aanbeveling van commissarissen te benoemen, bij meerderheid van stemmen, in eene expresselijk daartoe belegde vergadering van deelhebbers.

Als adviseur wordt bij de maatschappij benoemd, zoolang hij aandeelhouder is en blijft, de heer Adrianus Walraven Risler, wonende te Zeist.

Artikel twintig. Commissarissen worden belast met de belegging der beschikbare gelden van de maatschappij, welke door hen, naar hun beste oordeel, op de meest zekere en voordeelige wijze zullen moeten worden geplaatst.

Artikel een en twintig. De voorhanden zijnde gelden en effecten, met uitzondering van datgene wat de commissie van dagelijksch bestuur tot dagelijksche uitgaven benoodigd heeft, zullen ten periculo en risico der maatschappij berusten bij de kassiers der maatschappij, de heeren Otto de Kat en Zoon.

Artikel twee en twintig. Het kantoor der maatschappij zal worden gehouden aan de fabriek.

Artikel drie en twintig. De directeur zal voor zijne bijzondere werkzaamheden genieten een vast tractement, bij onderhandsch geschrift, na het verlijden der acte van vennootschap, door commissarissen te bepalen. Commissarissen zullen voor hunne werkzaamheden geen salaris of vast tractement genieten. Daarentegen zullen aan hen even als aan den adviseur, gemaakte reis- en verblijfkosten worden vergoed.

Artikel vier en twintig. Een boekhouder en technisch onderdirecteur voor de fabriek, wordt in de vergadering van de gezamenlijke commissarissen met den directeur aangesteld, op zoodanige tractementen en instructien, als zij zullen vermeenen te behooren.

Alle verdere ambtenaren worden aangenomen en ontslagen door den directeur, in overleg met de commissie van dagelijksch bestuur, terwijl de arbeiders door den directeur aangenomen en ontslagen worden.

Artikel vijf en twintig. Vóór of op den dertigsten September van ieder jaar zullen de winsten en verliezen van het afgeloopen jaar zoo naauwkeurig mogelijk worden opgemaakt en daarvan in den loop der eerstvolgende drie maanden door de commissie van dagelijksch bestuur, in overleg met de overige commissarissen, worden geformeerd een behoorlijke staat en balans van de gesteldheid der maatschappij. Commissarissen zullen verpligt zijn in de vergadering, bij artikel 27 bedoeld, aan de deelhebbers rekening en verantwoording te doen van het door hen gehouden beheer, welke deelhebbers die rekening, na accoord-bevinding, goedkeuren en teekenen.

Artikel zes en twintig. Deze rekening en verantwoording opgenomen en goedgekeurd zijnde, wordt door commissarissen het bedrag der uitdeeling en dat voor na te melden reservefonds vastgesteld.

Artikel zeven en twintig. Vóór ultimo Februarij, volgende op het afgesloten dienstjaar, zal er eene algemeene vergadering worden gehouden, waarin commissarissen een algemeen verslag met overlegging der balans betrekkelijk de zaken der maatschappij doen zullen.

Artikel acht en twintig. Van de winsten die na afschrijving van twee per cent op de gebouwen, en vijf per cent op de gereedschappen uit de goedgekeurde rekening blijken zullen te zijn behaald, zal in de eerste plaats worden afgezonderd tien per cent, ten einde daaruit eene reservekas te vormen, en zulks zoolang tot dat deze reservekas vijf en twintig per cent van het maatschappelijk kapitaal zal hebben bereikt, waarna de jaarlijksche inkomsten van dat reservefonds onder de algemeene winsten worden gebragt.

Artikel negen en twintig. Van de overige winsten zal in de eerste plaats eene uitdeeling gedaan worden, tot aan een bedrag van vijf per cent aan den directeur. Hetgeen alsdan nog overschieten mogt van de winst zal tusschen de eigenaars van alle bestaande aandeelen in gelijke deelen verdeeld worden.

Artikel dertig. Commissarissen en de directeur hebben het regt, ten allen tijde algemeene vergadering te beleggen, waartoe de deelhebbers door oproepingsbrieven, ten minste veertien dagen te voren, uit naam van den directeur en commissarissen, door den directeur en een der commissarissen onderteekend, zullen moeten worden uitgenoodigd, terwijl aan de verdere deelhebbers mede het regt wordt toegekend, de belegging van zoodanige vergadering te vorderen, mits ten minste zoo vele deelhebbers als tot het uitbrengen van vier stemmen geregtigd zijn, zich daartoe vereenigen, en schriftelijk aan het bestuur der maatschappij hiervan kennis geven.

Artikel een en dertig. Alle verdere reglementaire bepalingen, mits niet strijdig met deze statuten, of die daarin eenige verandering of wijziging zouden kunnen te weeg brengen, worden overgelaten aan commissarissen en den directeur, behoudens de vrijheid aan dezelve, om ingeval zij lieden het deswege niet eens konden worden, alsdan de gezamenlijke deelhebbers op te roepen, ten einde door dezelven bij meerderheid van stemmen te doen besluiten.

Artikel twee en dertig. Voorstellen tot verandering in de statuten, die geen betrekking hebben tot het maatschappelijk kapitaal of tot de verdeeling der winsten, moeten ten minste twee maanden voor de vergadering waarin tot de behandeling daarvan kan worden overgegaan, aan de deelhebbers worden bekend gemaakt.

Om tot de beslissing daarvan over te gaan, moet ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal op de vergadering worden vertegenwoordigd, verklarende de gezamenlijke comparanten, zoo voor zich en hunne lastgevers, zich tot de getrouwe nakoming van hetgeen voorschreven staat te verbinden, als naar de wet, daartoe woonplaats kiezende ter griffie der arrondissements-regtbank te Dordrecht. Aldus verleden te Dordrecht, ten kantore der voormelde maatschappij, in de Lage Bakstraat, voor mij notaris, in tegenwoordigheid van voornoemde getuigen, ten dage, maand en jare als in het hoofd dezes staat vermeld; en is de tegenwoordige minute door de heeren comparanten, de getuigen en door mij notaris onmiddellijk na gedane voorlezing onderteekend.

(Geteekend:) J. van Haaften, O. B. de Kat, A. van Haaften, J. Frits Kolkman, W. M. van Haaften, P. Blussé v. O. A., P. R. van der Made, A. A. Visser Kzn., S. C. de Jongh, G. 't Hooft, A. Blussé; A. van 't Hoff, G. Marang, H. Schuyten, notaris.

Geregistreerd te Dordrecht, den dertienden April 1800 een en zestig, deel 87, folio 144 verso, vak 3; negen bladen en een renvooi; ontvangen voor regt f 2,40, voor 38 opcenten f 0.91[5], te zamen drie gulden een en dertig en een halve cents. De ontvanger, (geteekend) *van Meurs.*

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

ZATURDAG 27 APRIL 1861.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$62\frac{7}{8}$	63	63
Dito dito	3	75	—	—
Dito dito	4	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{3}{4}$	—
Handel-maatschappij . . .		—	—	—
SPANJE.	$1\frac{3}{4}$	—	—	—
Binnenlandsche nieuwe .	3	$47\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, oude.	3	$45\frac{15}{16}$	—	—
RUSLAND, oude	5	$101\frac{3}{8}$	—	—
Nieuwe	5	—	—	—
Hope	4	—	—	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito, 5de serie	5	—	—	—
Dito, 6de serie	5	$93\frac{1}{8}$	—	—
Leening 1860	$4\frac{1}{2}$	89	$89\frac{1}{8}$	—
OOSTENRIJK, Metalliek . .	5	40	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{9}{16}$
Dito	$2\frac{1}{2}$	$21\frac{1}{2}$	—	—
Zilveren	5	$64\frac{3}{16}$	$64\frac{3}{8}$	$64\frac{3}{8}$
Nationalen	5	$48\frac{1}{8}$	$48\frac{5}{16}$	$48\frac{5}{16}$

LONDEN, Consols. . . .	$91\frac{7}{8}$	ANTWERPEN, Metalliek. .	$50\frac{3}{8}$
Spanje	—	Spanje	—
PARIJS, Fr. rente . . .	68.70	WEENEN, Metalliek. . . .	65.20
Spanje	42	Wissel Londen.	147.00

PRIJS-COURANT,

opgemaakt en uitgegeven den 22sten April 1861,

op last van Zijne Excellentie den Heer Minister van Finantien, door de beëedigde Makelaars G. A. van der Voort, A. Craandijk, P. J. A. Sutorff, T. J. B. Westerweudt, P. E. H. Praetorius, J. H. Roelofsz, D. Reul Koopman, G. van der Weyden Jr. en L. H. Weetjen, ter voldoening aan het bepaalde bij art. 23, lit. D, der wet van den 13den Mei 1859 (*Staatsblad* n°. 36), tot regeling der waarde van de zaken onder n°. 1 van art. 1 dier wet omschreven, behoorende tot nalatenschappen waarvan het regt van successie en van overgang verschuldigd is.

NB. Van de Effecten, achter welke in de kolom van den interest niets ingevuld is, wordt op de memorie van aangeving geen interest gebragt, aangezien de te goed zijnde dividenden onder de getaxeerde waarde begrepen zijn, uitgezonderd de actiën der *Nederlandsche Bank* en de aandeelen in de *Nederlandsche Handelmaatschappij*, waarbij, ofschoon onbepaalde dividenden gevende, in den handel *eene rente* berekend wordt.

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	WAARDE.	
BINNENLANDSCHE EFFECTEN.			
Inschrijving en Certificaten Werkelijke Schuld	2 1/2	62 3/4	pCt.
Dito en dito	3	75	»
Dito en dito	4	97 3/4	»
Obligatien, ten laste der Oost-Indische bezittingen.	4	96	»
Schuldbek. Amort. Syndicaat.	3 1/2	93 3/4	»
STAD AMSTERDAM.			
Schuldbekentenissen 1829.	5	102	»
Losrenten 1845 en 1856	4	98 1/2	»
STAD MIDDELBURG.			
Obligat. genegotieerd à 3 pCt.	1/2	9 1/2	»
PARTICULIERE BINNENLANDSCHE NEGOTIATIEN.			
Actiën in de Nederl. Bank (rente 4 pCt. sedert 1°. April 1861).	....	175 1/2	Exd.
Aandeelen in de Nederlandsche Handelmaatschappij (rente 4 1/2 pCt. sedert 1 Julij 1860).	....	132	pCt.
Dito, Amsterd. Entrepôt-Dok.	4 1/2	102	»
Aandeelen, Hollands. IJzeren Spoorwegmaatschappij	....	79	»
Leening, dito A°. 1844, 1847 en 1860	4 1/2	100	»
Obligatien, Nederlands. Rhijn-Spoorwegmaats. A°. 1838.	4 1/2	102 3/4	»
Aandeelen in de Assur.-Comp. te Amsterd., Direct. *H. van den Broeke* en *B. J. Momma*	....	367	»
Aandeelen in de Nederl. Assur.-Compagnie te Amsterdam, Direct. *J. Spengler* en *H. F. de Waal*	....	188	»
Aandeelen in de Brand-Maatsch. te Amst., Direct. *C. M. P. ten Sande* en *Jan Jarman*	....	212	»
Aandeelen in de Amsterd. Brand-Assurr.-Comp., Direct. *Ed. Croese* en *G. A. Helman*	....	232	»
Aandeelen in de Amsterd. Brand-Societeit, Direct. *L. H. Lankhorst* en *A. Ravesteyn*	....	141	»
Aandeelen in de Holl. Brand- en Levensverz. Societeit, Dir. *J. Zuyderhoff* en *T. Zuyderhoff* Jz.	....	146	»
Aandeelen in de Amsterd. Zee- en Brand-Assurrantie-Maatschappij, Directeur *A. C. Bouman*.	....	189	»
Aandeelen in de Brandgevaar-Maats., Dir. *J. H. Lugt* en *H. Salm*	....	134	»
Aandeelen in de Brand-Assurrantie-Maats., Direct. *J. T. van Bosse*	....	149	»
Aandeelen in de Holl. Societ. van Levensverz., Direct. *P. Langerhuizen*.	4	230	»
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.			
ENGELAND. — *Het divid. vervalt.*			
Actien in de O.-I. Compagnie, Januarij en Julij	....	221	»
Dito, in de Bank, April en Oct.	....	230	»
Gereduceerde 3 pCt. Annuiteiten, April en October	....	89 3/4	»
Geconsolideerde 3 pCt. dito, Januarij en Julij	....	91 1/2	»
(Het L. st. te rekenen à f 11.72 5).			
RUSLAND.			
Obligatien bij *Hope* en *Comp.* neg. 1798 en 1816	5	101 1/2	»
Dito bij dito 1828 en 1829	5	101	»
1) Inschrijving op het Grootb. in assignaten.	6	54 1/4	»
1) Certificaten van dito, diverse admin.-kantoren te Amsterd.	6	54 3/4	»
2) Inschrijvingen en certific. in zilver.	6	99	»
2) Idem 3de en 4de serie A°. 1831 en 1833.	5	81 1/4	»
2) Certificaten, administratie Hamburg A°. 1820.	5	81 1/4	»

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	WAARDE.	
2) Certific. admin. Amsterdam.	5	80 3/4	pCt.
2) Oblig., te Lond. neg A°. 1822	5	92 1/2	»
3) Dito » dito » » 1850	4 1/2	89	»
3) Dito » dito » » 1859	3	59 3/4	»
3) Dito bij *Hope & C°.* » 1860	4 1/2	88 1/4	»
2) Inschrijving en certificaten bij *Hope & C°., c. s.*	4	74 1/2	»
2) Dito en origin. bewijzen van inschrijving van de 2de, 3de, 4de en 5de Leening.	4	74 1/2	»
2) Dito en dito 5de serie A°. 1854	5	89	»
2) Dito 6de serie » 1855	5	93 1/4	»
Aandeelen in de groote maatschappij der Russische spoorwegen à 125 Z. R. of f 236.	....	f 181.50	
2) Russ. spoorweg oblig. 1858	4 1/2	68	pCt.
POLEN.			
2) Schatkist-Oblig., Neg. 1841	4	74 3/4	»
Aandeelen Neg. 1835 à Flor. 500 à 4 pCt.	....	f 159.50	
OOSTENRIJK.			
Obligatiën op de Weener Bank, genegotieerd bij *Goll* en *Comp.*	5	47 3/4	pCt.
Dito, idem idem	4 1/2	41 1/2	»
Dito, idem idem	4	38 1/2	»
4) Dito, supplem. letter G.	4	38	»
4) Certificaten van originele Weener Stads-Bank-Obligat. bij *Goll* en *C°.*	2 1/2	35	»
4) Oblig. Weener Met., div. dat.	5	40	»
4) Dito idem idem	4 1/2	35	»
4) Dito idem idem	4	31	»
4) Dito idem idem	3	26 1/2	»
4) Dito idem idem	2 1/2	21	»
4) Dito idem idem	1	8	»
4) Dito rente, betaalb. te Amsterdam in zilver 1849, 1851, 1854	5	63 1/4	»
4) Dito Nationale betaalbaar te Weenen in specie	5	46 1/4	»
Aandeelen in de Oostenrijksche Nationale Bank te Weenen à C. M. fl. 1000.	6	f 570.00	
Dito Neg. 1839, 30 Mill. groot C. M. fl. 250	....	» 218.00	
Dito Neg. 1854, 50 Mill. groot C. M. fl. 250, à 4 pCt	....	» 169.00	
Dito Neg. 1860, 200 Mill. groot O. W. fl. 500, à 5 pCt	....	» 335.00	
Fransch-Oostenr. spoorw. obl. bij *Hope & C°.* à frs. 500	....	» 119.00	
FRANKRIJK.			
5) Inschrijving en certificaten.	4 1/2	88	pCt.
5) Dito en dito.	3	62 1/2	»
Certificaten van actien in de Fransche Bank	....	f 1325.00	
BELGIE.			
6) Obligatien, Negotiatie 1838.	3	76 1/2	pCt.
6) Dito. 1836.	4	92 1/2	»
5) Inschrijving en certificaten.	2 1/2	53	»
5) Obligatien	4 1/2	98	»
PRUISSEN.			
7) Obligatie Neg. 1850, 1851, 1854 en 1856.	4 1/2	98 1/4	»
7) Idem 1859.	5	104	»
Aandeelen A°. 1854 à Th. 100 Intr. à 3 1/2 pCt., losbaar met premie	....	f 210.00	
7) Idem in de Pruissische Bank.	4 1/2	118	pCt.
SPANJE.			
8) Oblig., A°. 1841, te London.	3	49	»
9) Oblig. Binnenl. Schuld	3	47 1/4	»
9) Oblig. Buitenl. uitgestelde Schuld 3 pCt. thans	1 3/4	41 1/2	»
9) Oblig. Amort. Schuld, 2de kl.	....	16 3/4	»
PORTUGAL.			
3) Oblig., A°. 1853, 100 L. st.	3	45 3/4	»
3) Dito, » 1856, 1857 en 1859, 100 L. st.	3	45 1/4	»
3) Dito, uitgest. Schuld (1863 3 pCt.)	....	37 3/4	»
10) Dito Binnenl. Schuld.	3	43 1/2	»

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	WAARDE.	
PAUSELIJKE STAAT.			
5) Oblig., genegot. te Parijs	5	66	pCt.
11) Certificaten bij *J. van Beeck Vollenhoven, c. s.*	5	68	»
SARDINIE.			
3) Obligatien te Londen, 1851.	5	78	»
NAPELS.			
12) Cert. van 5 pCt. Geconsol. Schuld, bij *Lamaison en Bouwer*.	5	69	»
DENEMARKEN.			
Obligatien op de Tollen, Kroon- en Leen- en Wisselbank.	4	94	»
Dito, idem	3 1/2	82	»
3) Dito, genegot. te Lond. 1825.	3	80 1/2	»
AMERIKA.			
3) Oblig. van de Citizens Bank in Louisiana, A°. 1836 en 1837.	6	98 3/4	»
3) Obligatien van de Bank te Philadelphia bij *Rothschild*	....	79 1/2	»
Aandeelen van Amerikaansche Fondsen bij *Hope & C°.*, lit. A.	....	f 990.00	
Dito, dito lit. B.	....	» 1020.00	
13) Certificaten ten laste der Vereen. Staten, bij *Hope & C.* Losbaar na 1867 en 1868	6	94	pCt.
13) Dito, ten laste van Pensylvania bij idem, Losb. na 1862.	5	65	»
13) Obligatien, Illinois Centraal Spoorweg-Maatschappij	7	93 3/4	»
MEXICO.			
3) Obligatien, te Londen	3	22 1/4 a)	»
BRAZILIE.			
3) Obligat. genegot. te London bij *Rothschild* 1824, L. st. 100.	5	9[illegible]	»
3) Dito, idem 1824, L. st. 200.	5	96 1/2	»
3) Dito, dito bij *J. L. Goldsmid* 1843, L. st. 100 en 200	5	96	»
3) Dito, dito bij *Samuel en Philips* 1859, L. st. 100 en 200.	5	95	»
3) Dito, dito bij *Rothschild*, 1852, 1858 en 1860	4 1/2	84	»
ECUADOR.			
3) Obligatien, te London 1855.	1	12 b)	»
VENEZUELA.			
3) Obligatien te London.	3	18 1/4 c)	»
3) Idem	1 1/2	9 1/4 d)	»
NIEUW-GRANADA.			
3) Oblig. te London 6 pCt., thans	4 1/4	14 1/4 e)	»
3) Uitgestelde Schuld	....	5 1/2	»
PERU.			
3) Obligatien, geneg. te London	4 1/2	96	»

WISSELKOERSEN te Amsterdam.

Parijs . . Kort	f 56.25	per 40 Fr.	van 3 francs.
Hamburg »	35.37 1/2	»	40 Mark banco.
Weenen . 6/w.	77.00	»	Fl. 100 Oostenr. Währ.
Lissabon. 3/m.	41.25	»	40 Crusados.
Napels. . 2/m.	77.00	»	40 Duc. di reg. of 176 L.
London . Kort	11.82 1/2	»	L. st.
St. Peter. 3/m.	1.64	»	1 Zilveren Roebel.
Madrid . 3/m.	2.37	»	Piast. van 20 Realen de V.

1. De Roebel	te rekenen à f	1.00
2. De Roebel	» » »	2.00
3. Het L. st	» » »	12.00
4. De Weener Gulden	» » »	1.25
5. De Franc	» » »	0.50
6. De Franc	» » »	0.47 1/4
7. De Thaler	» » »	1.80
8. De 85 L. st.	» » »	1000.00
9. De Piaster	» » »	2.50
10. De 1000/Mill. Reis	» » »	[illegible]
11. De Scudi	» » »	[illegible]
12. De Lire	» » »	[illegible]
13. De Dollar	» » »	2.50

Amsterdam, dato als boven.

a) Onder den koopprijs begrepen 14 achterstallige coupons. b) Idem 2 coupons. c) Idem 2 coupons. d) Idem 2 coupons. e) Idem 15 coupons.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.